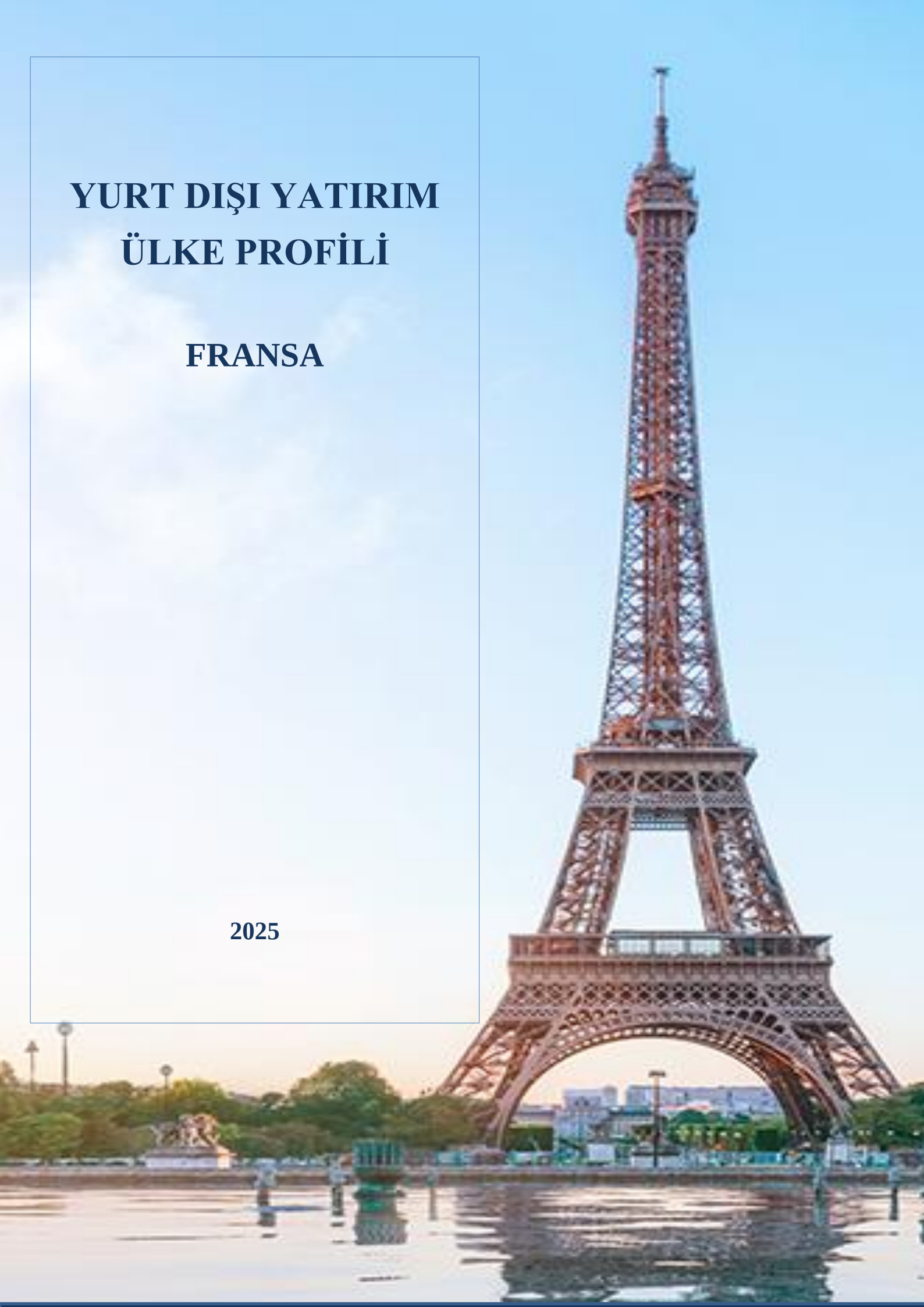

YURT DIŞI YATIRIM ÜLKE PROFİLİ

FRANSA

2025

İçindekiler

A. FRANSA İŞ ORTAMI	2
1. Genel Durum.....	2
1.1. Şirket Kuruluşu.....	4
1.1.1. Şirket Türleri ve Şirket Kurma Prosedürü	5
1.1.2. Şirket Tasfiyesi	7
1.1.3. Firma Sorgulama	8
1.2. Vergi Uygulamaları.....	8
1.2.1. Fransa Vergi Sistemi.....	8
1.2.2. Fransa'daki Şirketlerin Kurumlar Vergisi Dışında Ödemesi Gereken Vergiler	10
1.2.3. Yabancı Yatırımcılar İçin Tek Vergi Temas Noktası	11
1.2.4. Fransa'da Vergi Beyannamesi	11
1.3. Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi.....	12
1.4. Fransa Pazarına Giren Yeni Şirketler	12
1.5. Sosyal Güvenlik Uygulamaları.....	13
2. Potansiyel Yatırım Alanları	14
3. Diğer Hususlar	15
B. YABANCI YATIRIM MEVZUATI VE YATIRIM TEŞVİKLERİ	16
1. Yabancı Yatırımlara İlişkin Ülke Mevzuatı	16
1.1. Genel.....	16
1.2. Yabancı Sermayeye Yönelik Kısıtlamalar	16
1.2.1. Genel Bakış	16
1.2.2. İnceleme Kriterleri.....	17
1.2.3. Ön İzne Tabi Sektörler	17
1.2.4. Oy Hakkı Eşiği ve Kontrol Kriterleri.....	18
1.2.5. Bildirim Yükümlülükleri.....	18
1.2.6. Yabancıların Gayrimenkul Edinmeleri	18
1.2.7. Yabancı Sermayeli Şirketlere Uygulanan Ayrımcılıklar	19
2. Yatırım Teşvik Mevzuatı.....	19
C. FRANSA'DAKİ TÜRK YATIRIMLARI	22
1. Önde Gelen Yatırımlar ve Sektörler Hakkında Bilgilendirme	22
2. Türk Yatırımcıların Karşılaştıkları Sorunlar	23
D. FRANSA'DA DİĞER ÜLKELERİN YATIRIMLARI	24
E. YATIRIMCILAR İÇİN YARARLI BİLGİLER	30

FRANSA YURT DIŞI YATIRIM ÜLKE PROFİLİ

A. FRANSA İŐ ORTAMI

1. Genel Durum

Fransa, Avrupa Birliği'nin (AB) yüzölçümü bakımından en büyük, nüfus bakımından ise 68 milyon kişi ile Almanya'nın ardından ikinci sırada yer almaktadır. Avrupa'nın en büyük ikinci, dünyanın ise yedinci büyük ekonomisidir. OECD verilerine göre, kişi başına düşen GSYİH açısından yüksek gelirlı ülkeler kategorisinde bulunan Fransa, 500 milyondan fazla tüketiciye sahip AB tek pazarının da bir parçası olup, AB pazarına girişte bir köprü niteliği taşımaktadır. Ayrıca Fransa, iş konferansları ve turistik ziyaretler açısından dünyanın bir numaralı, öğrenciler için ise üçüncü en popüler destinasyonudur.

Kural bazlı işleyen kurumsal yapısı, yatırımcılar açısından öngörülebilirlik sağlarken, sanayi ve hizmet sektörünü güçlü bir şekilde destekleyen, eğitimli işgücü, gelişmiş altyapı olanakları, ulaşım ve lojistikteki kabiliyetleri, Ar-Ge ve inovasyona verilen kamu destekleri Fransa'yı Avrupa'nın cazip yatırım merkezlerinden biri haline getirmektedir.

Bununla birlikte, ülkedeki köklü sosyal diyalog geleneği, zaman zaman grevler ve toplumsal hareketler yoluyla ekonomik yaşam üzerinde olumsuz etkiler yaratabilmektedir. Yapısal reformlar ise toplumsal hassasiyetler nedeniyle genellikle kademeli olarak hayata geçirilmektedir.

Büyüme

Fransa ekonomisi, COVID-19 pandemisinin ardından 2021 yılında %6,4 gibi yüksek bir büyüme oranıyla güçlü bir toparlanma göstermiştir. Ancak 2022 yılında bu oran %2,5'e gerilemiş; yüksek enerji maliyetleri, arz sıkıntıları ve küresel belirsizliklerin etkisiyle 2023'te büyüme %0,9 seviyesinde kalmıştır. 2024 yılı genelinde de ekonomik aktivite durağan seyrini sürdürmüş; Fransa Ulusal İstatistik ve Ekonomik Araştırmalar Enstitüsü (INSEE) göre büyüme %1,1 seviyesinde gerçekleşmiştir.

2025 yılına girilirken, ekonomik faaliyetin kademeli ancak sınırlı bir toparlanma göstermesi beklenmekte; büyümenin 2025 yılı sonunda %1,0 ila %1,2 aralığında gerçekleşeceği öngörülmektedir.

Yatırımlar

Uluslararası yatırımlar açısından Fransa'nın konumu giderek güçlenmektedir. Business France'ın verilerine göre, Fransa 2024 yılında 1688 doğrudan yabancı yatırım projesi çekmiştir. Bu projelerin yaklaşık %11,3'ü stratejik sektörlerde gerçekleşmiş ve 16.000'den fazla istihdam yaratmıştır. Yabancı yatırımcılar, kamu teşviklerinden Ar-Ge desteklerine kadar geniş bir yelpazede destek mekanizmalarına erişebilmektedir. Ayrıca, Fransız idaresi yatırım süreçlerini kolaylaştırmak adına dijitalleştirilmiş başvuru sistemleri, tek durak ofisleri ve özel danışmanlık hizmetleri gibi araçlarla iş ortamını iyileştirmeye yönelik somut adımlar atmaktadır.

Fransa ekonomisi, iç talebin yüksek ve istikrarlı olması nedeniyle yatırımcılar açısından son derece cazip bir merkezdir. Bu özellikler, 2014 yılından bu yana dünya ortalamasının üzerinde bir dizi proje ve istihdam sağlayan ticaret ve perakende dağıtım sektörünün büyük ölçüde büyümesini sağlamıştır. 2024'te Fransa, özellikle e-ticaretin hızla gelişmesiyle birlikte perakende sektörü ve ticaret alanlarında daha fazla büyüme göstermiştir.

Fransa'da hâlihazırda kurulmuş belirli perakende dağıtım zincirleri (Lidl, Normal, Action, vb.) ve evden alışverişe yönelik yabancı dağıtım şirketlerinin ülkeye yatırım yapması sektörü daha da canlandırmıştır. 2024 itibarıyla, Fransa'nın perakende sektörü, yalnızca yerli değil, aynı zamanda çok sayıda uluslararası oyuncuyu da çekmeye devam etmektedir.

Sanayi Üretimi ve yatırım programları

Fransa'nın sanayi sektörü, 1970'lerden bu yana GSYİH içindeki payını kaybederek %19'dan %9'a düşmüştür. Ancak hem COVID-19 pandemisi hem de Ukrayna'daki savaş, ekonomik egemenlik, tedarik zinciri güvenliği ve enerji bağımsızlığı gibi konuların stratejik önemini artırmış ve bu bağlamda Fransa'da yeniden sanayileşme politikaları ön plana çıkmıştır.

Fransa hükümeti, sanayinin milli gelir içindeki payını orta vadede %15 seviyelerine yükseltmeyi hedeflemektedir. Bu hedef doğrultusunda, 2020 yılında başlatılan ve toplam 100 milyar Avro bütçeye sahip "France Relance" programı ile pandemi nedeniyle yavaşlayan ekonomik faaliyetlerin canlandırılması ve sürdürülebilir kalkınma ilkeleri doğrultusunda dönüşüm sağlanması amaçlanmıştır. Bu program çerçevesinde, dijitalleşme, yeşil ekonomi, rekabetçilik ve dayanıklılık gibi alanlarda 70'ten fazla önlem hayata geçirilmiştir.

2021 yılında duyurulan "France 2030" yatırım planı ile sanayide çevresel etkileri azaltmaya yönelik yenilenebilir enerji ve enerji verimliliği, sağlık, mobilite, tarım teknolojileri, uzay ve dijitalleşme gibi alanlara toplam 54 milyar Avro tutarında kaynak aktarılması kararlaştırılmıştır. Yenilikçi projelere, endüstriyel dönüşüm uygulamalarına ve çevreci üretim modellerine yönelik bu destekler, Fransa'nın uzun vadeli rekabet gücünü artırarak ekonomik bağımsızlık ve sürdürülebilir kalkınma hedeflerini pekiştirmeyi amaçlamaktadır.

Teşvikler

Tüm işletmelere açık olan araştırma vergi kredisi (CIR), Sorumluluk ve Dayanışma Paketi (Pacte de Responsabilité et de Solidarité) ve Rekabet Edebilirlik ve İstihdam Vergi Kredisi (CICE) gibi teşvikler, Fransa'ya yatırım yapmak için elverişli bir ekonomik ortam yaratmaktadır. Ayrıca, French Tech gibi girişimcilik destek sistemleri, yatırımcıları ve yenilikçi girişimcileri teşvik etmek amacıyla önemli hibe ve destekler sunmaktadır.

Nitelikli iş gücü ve istikrarlı finansal piyasalar

Fransa'nın güçlü yönleri arasında yüksek nitelikli ve çok dilli işgücü, iyi işleyen finans piyasaları, gelişmiş ulaşım ve iletişim altyapısı, Avrupa içi lojistikteki stratejik konumu ve yeniliğe açık kamu politikaları yer almaktadır. Diğer yandan, yüksek işgücü maliyetleri, vergi sisteminin görece karmaşıklığı ve Fransızcanın iş yaşamında hâlen baskın olması gibi bazı yapısal sınırlılıklar da dikkate alınmalıdır. Ancak bu sınırların ötesinde, Fransa'nın yatırım ortamı uzun vadeli düşünen aktörler için önemli fırsatlar barındırmaktadır.

Ayrıca, Fransa tarafından uygulamaya geçirilen ve belli koşulların yerine getirilmesi sonucunda özel yetenekli kişilere ve yatırımcılara verilen Yetenek Pasaportu (Passeport Talent)¹ da önemli imkanlar sağlamaktadır.

¹ <https://www.economie.gouv.fr/cedef/passeport-talent>

Gelişmiş ulaşım ağı

Etkin ve gelişmiş bir ulaşım altyapısına sahip olan ülke, Avrupa'nın en büyük karayolu ağına ve Avrupa'nın ikinci en büyük yüksek hızlı demiryolu ağına sahiptir. Ayrıca, Fransa, yük ve yolcu taşımacılığı açısından en işlek ikinci havalimanı olan Roissy-Charles-de-Gaulle'e ev sahipliği yapmaktadır. Ulaşım ağının verimliliği, Fransa'nın lojistik alanında en fazla doğrudan yabancı yatırım alan ülke olmasında da kendini göstermektedir. 2024'te Fransa'nın lojistik sektöründeki yatırımların büyüme hızının %3 civarında olduğu rapor edilmiştir.

Bölgesel yatırım kolaylıkları

Bölgesel kalkınma ajansları, sektörel kümelenmeler (clusters/pôles de compétitivité) ve sektöre özel yatırım destek mekanizmaları da yatırımcılara yerel düzeyde rehberlik etmekte; bölge seçimi, işgücü bulma, kamu desteklerine erişim gibi alanlarda kolaylaştırıcı bir rol üstlenmektedir. Örneğin Auvergne-Rhône-Alpes, Île-de-France, Grand Est ve Hauts-de-France gibi sanayi yoğun bölgeler hem üretim altyapısı hem de Ar-Ge olanakları bakımından ön plana çıkmaktadır.

Çevresel gereklilikler ve yükümlülükler

Öte yandan, çevre dostu üretim ve ürünler için Fransa'da geçerli olan mevzuat ve düzenlemeler, yatırım kararlarını doğrudan etkilemektedir. Eko-katılım (éco-contribution), ambalaj yönetmelikleri, enerji verimliliği standartları ve karbon emisyonları gibi alanlarda, firmaların çevresel yükümlülüklerine uygun hareket etmesi beklenmektedir. Bu bağlamda, yatırım öncesinde sektöre özel yasal düzenlemelerin dikkatle incelenmesi, uyum süreçlerinin doğru planlanması açısından kritik öneme sahiptir.

1.1. Şirket Kuruluşu

Fransa'da şirket kuruluşu, değişikliği ve faaliyet durdurma işlemleri son yıllarda oldukça basitleştirilmiş olup gerekli tüm prosedürler elektronik ortamda gerçekleştirilebilmektedir. 1 Ocak 2023 tarihinden itibaren, bahse konu işlemler <https://entreprendre.service-public.fr/vosdroits/R61572> sitesinden çevrimiçi olarak tamamlanabilmektedir. İşlemler firma sahibi tarafından doğrudan ya da vekâlet verilmiş bir avukat, ortak, yahut çalışan tarafından yapılabilir.

İş kurma formalitelerinin maliyeti, işin türüne ve faaliyetin niteliğine göre farklılık göstermektedir. Zorunlu prosedürlerin (kayıt, yasal bildirimler, özellikle ana sözleşmenin hazırlanması) yanı sıra ticari marka tescili, ticari kira sözleşmesinin imzalanması gibi ek maliyetler de dikkate alınmalıdır. Şirketin veya temsilciliğin ticaret siciline kaydolma süresi 5 ila 6 iş günü sürmektedir. Şirket kuruluşunun son aşaması Ticaret Gazetesi'nde (Journal Officiel) şirket kuruluşunun yayınlanmasıdır.

Söz konusu işlemler sonucunda "Ticaret Sicil kayıt Numaraları" olan SIREN'e (gerçek veya tüzel bir kişinin ticaret sicilindeki kayıt numarası-benzersiz kimlik numarası) veya SIRET'e (firmanın belli bir adresinin kayıt numarası- şirketin her birimi ve şubesi için tanımlanan numara) sahip olan şirket, faaliyetlerine başlayabilmektedir. Şirketlerin faaliyet gösterdiği her şube için de ayrı bir SIRET numarası alması gerekmektedir.

1.1.1.Şirket Türleri ve Şirket Kurma Prosedürü

Başvuru Mercii ve İstenen Belgeler

Fransa’da iş kurmak isteyen bir girişimcinin yapması gereken ilk iş yasal statüsünü seçmesidir. Yasal statü olarak şahıs şirketi veya kurumsal şirket statüleri seçilebilmektedir. Bu seçim, beyan formaliteleri, kişisel yasal statüsü ve aynı zamanda vergi, idari veya sosyal konularda belirleyicidir. En fazla tercih edilen şirket tiplerine ilişkin bilgi aşağıda sunulmakta olup ilave bilgi <https://entreprendre.service-public.fr/vosdroits/F32886> elektronik adresinden temin edilebilmektedir.

Şirket Tipi	Özellikleri	Kim kurabilir ?
Halka Açık Limited Şirket (SA)	Sermaye şirketi En az 2 ortak, hissedarların katılımı şirkete yatırdıkları sermayeye dayanmaktadır. Şirket, başkanı ve icra kurulu başkanı (CEO) olan bir yönetim kurulu veya yönetim kurulu olan bir denetim kurulu tarafından yönetilebilir.	Zanaatkar, tüccar, sanayici
Basitleştirilmiş Anonim Şirket (SAS)	Ortakların her birinin (en az 2, en fazla olmaksızın) şirketin borçlarından yalnızca kişisel katkıları kadar sorumlu olduğu şirket. Asgari sermaye yoktur.	Zanaatkar, tüccar, sanayici, serbest meslek (ancak hukuk, yargı veya sağlık meslekleri değil)
Limited Şirket (SARL)	Her ortağın (2 ile 100 arasında) prensip olarak şirketin borçlarından sadece kişisel katkıları kadar sorumlu olduğu şirket. Asgari sermaye yoktur.	Zanaatkar, tüccar, sanayici, serbest meslek (ancak eczacılar hariç olmak üzere hukuk, yargı veya sağlık meslekleri değil)
Tek kişilik Limited Şirket (EURL)	Tek bir hissedardan oluşan şirket. Şirketin borçlarından yalnızca kişisel katkıları ölçüsünde sorumludur. Asgari sermaye yoktur.	Zanaatkâr, tüccar, sanayici, serbest meslek (ancak eczacılar hariç olmak üzere hukuk, yargı veya sağlık meslekleri değil)

Fransa’da şirket kurulumuna ilişkin bazı kavramlar aşağıda tanımlanmaktadır;

- Sermaye Yatırımı: Şirketin sermayesi, şirketin hissedarları veya ortakları tarafından yapılan nakit katkılardan oluşur. Şerefîye, binalar, markalar gibi şirkete ait varlıkların değeri de dikkate alınır.
- Ana Sözleşme: İş kurulurken atılması gereken en önemli adımlardan biri ana sözleşmenin hazırlanmasıdır. Bunlar şirketin tüm sosyal, vergi ve yasal kurallarıdır. Bu adım, sermaye miktarının belirlenmesi ile sermayenin yatırılması arasında gerçekleşir. Ana sözleşme imzalandığında şirket kurulmuş olur.
- İntifa: Ticaret ve Şirketler Siciline kayıtlı olan her şirket, borsada işlem gören şirketler hariç olmak üzere, intifa hakkı sahipleri beyanı yapmak zorundadır. DBE, şirketi hangi gerçek kişinin kontrol ettiğini belirlemeyi mümkün kılar. İntifa hakkı sahibi, şirketin

sermayesinin %25'inden fazlasını veya oy haklarının %25'inden fazlasını elinde bulunduran kişidir.

- İlan zorunluluğu: Tescilden önce, şirketin kuruluş bildirimi yayımlanmalıdır. Bu ilan, yasal bildirimleri almaya yetkili bir ortamda (SHAL- yasal tebligatları almaya yetkili organ-support habilité à recevoir des annonces légales veya JAL- resmi ilan gazeteleri-journaux d'annonces légales) yapılmalıdır. İlan maliyeti, oluşturulan şirketin türüne bağlıdır. SHAL tarafından verilen bir ilan sertifikası talep edilmeli ve ardından bu kayıt sırasında CFE'ye (centres de formalités des entreprises-ticari formaliteler gişesi) gönderilmelidir. (<https://entreprendre.service-public.fr/vosdroits/F35957>)

İrtibat Bürosu Kuruluşu

Fransa'da irtibat büroları için ticaret sicil kayıt zorunluluğu bulunmamakla beraber; kuruluşu müteakip ana şirketin ticaret sicili, ana sözleşmesi, irtibat bürosunun kuruluşuna ilişkin karar ve temsilcinin kimliğini tevsik edici belgelerle birlikte bulunulan yerin Ticaret Odası'nda bulunan CFE'ye bildirim yapılması ve vergi numarası SIREN ve SIRET alınması gerekmektedir.

İrtibat bürosu açılışı işlemleri, atanacak yerel temsilci tarafından gerçekleştirilmelidir. Yerel temsilcinin Fransa'da ikamet izni sahibi bir kişi olması gerekmektedir. Ticaret siciline kayıtlı olmayan büroların çalıştıracakları elemanların sosyal güvenlik primleriyle ilgili işlemlerinin URRSAF'ın (Sosyal Güvenlik ve Aile Yardımları Katkılarının Toplanması Birliği-Union de Recouvrement des cotisations de Sécurité Sociale et d'Allocations Familiales) Bas-Rhin şubesi üzerinden yapılması gerekmektedir. Ticari faaliyette bulunmayacağı için kurumlar vergisi ve KDV mükellefi olmayan ancak belediye vergilerine tabi olan büronun son olarak “şirketler vergi dairesi” ne kayıt ettirilmesi zorunludur.

Şube Kuruluşu

Şube açılışı; bulunulan yerin ticaret siciline kayıt zorunluluğu gerektirmekte olup aşağıdaki listede bulunan evraklar onaylı ve Fransızcaya tercüme edilmiş olarak iki suret hazırlanarak Ticaret Mahkemesine başvuru yapılması gerekmektedir:

- Ana şirketin ticaret sicili belgesi ve ana sözleşmesi,
- Yerel mevzuata uygun olarak hazırlanmış şube ana sözleşmesi,
- Şube kuruluşuna ilişkin başvuru formu,
- Fransa'daki şube tarafından yürütülecek faaliyetlere ilişkin (varsa) kalifikasyon ve onaylar
- Faaliyetin yürütüleceği mekâna ilişkin mülkiyet ya da kullanım hakkı belgeleri
- Fransa'daki şube temsilcisinin yetki belgesi

Şube ana şirketle aynı ismi taşımakla mükelleftir. Ana şirket Fransa'da birden fazla şube de açabilmektedir.

Şube temsilcisinin Fransa'da daimi ikamet izni sahibi olmaması halinde mezkûr şahıs, ikamet belgesi almak ve “hüküm giymemiş olduğuna ilişkin bildirimde bulunmak” yükümlülüğünü taşımaktadır.

Fransa'da kurulan ülkemiz menşeli şirketler, Fransa'daki kazançları üzerinden vergilendirilmektedir. Fransa'da geçerli mevzuata göre ana şirket yıllık mali raporlarında şubeye ilişkin hesapları da göstermelidir. Bağlı bulundukları şirketten bağımsız şahsiyetleri bulunmasa da Fransa'da açılan şubeler kendi belge ve defterlerini tutmakla mükelleftir.

Fransa'daki şubenin yöneticisi ana şirkete karşı sorumludur. Genelde “expat “statüsündeki bu kişi ana şirketin bulunduğu ülkenin çalışma mevzuatına tabidir. Şubenin çalışanları ise Fransa İş Hukuku çerçevesinde istihdam edilmektedir.

1.1.2. Şirket Tasfiyesi

Gönüllü Tasfiye (Dissolution amiable)

Gönüllü tasfiye, şirket ortaklarının kararıyla başlatılmakta ve aşağıdaki adımları içermektedir:

1. **Genel Kurul Toplantısı:** Ortaklar, şirketin feshedilmesine ve bir tasfiye yöneticisinin atanmasına karar verir.
2. **Hukuki Bildirimler:** Tasfiye kararı ve tasfiye yöneticisinin atanması, Ticaret Sicili'ne (registre du commerce et des sociétés, RCS) ve gerekli yerel ilanlara kaydedilir. Bu süreçte yasal ilanlar ve bildirimler yapılır.
3. **Tasfiye İşlemleri:** Tasfiye yöneticisi, şirketin borçlarını öder, alacaklarını tahsil eder ve kalan varlıkları ortaklar arasında paylaştırır. Şirketin mali durumu belirli bir süre kontrol edilir.
4. **Tasfiye Kapanışı:** Tasfiye işlemleri sona erdiğinde, bir genel kurul toplantısı yapılır. Bu toplantıda tasfiye işlemlerinin tamamlandığı ilan edilir. Şirketin feshi bu aşamada resmileşir.
5. **Şirketin Kapanışı:** Tasfiye işlemlerinin tamamlanmasının ardından şirketin ticaret sicilinden silinmesi sağlanır ve kapanış işlemi tamamlanmış olur.

[Cessation d'activité d'une société \(dissolution volontaire\)](#)

Zorunlu Tasfiye (Liquidation judiciaire)

Zorunlu tasfiye, şirketin mali zorluklar nedeniyle mahkeme kararıyla başlatılmaktadır. Bu süreç, şirketin borçlarını ödeyememesi durumunda uygulanmaktadır.

1. **Başvuru:** Şirket yöneticisi, şirketin mali durumunun bozulduğunu fark ettikten sonra, 45 gün içinde mahkemeye başvurmalıdır. Bu süre, şirketin ödeme gücüne düşmesinin ardından geçer.
2. **Mahkeme Kararı:** Mahkeme, şirketin mali durumunu değerlendirir ve tasfiye sürecinin başlatılmasına karar verir. Bu süreçte bir iflas idaresi (administrateur judiciaire) atanabilir.
3. **Tasfiye Yöneticisi Ataması:** Mahkeme, tasfiye yöneticisi atar. Tasfiye yöneticisi şirketin varlıklarını satar, borçlarını öder ve kalan varlıkları paylaştırır.
4. **Tasfiye Kapanışı:** Tasfiye işlemleri tamamlandığında, tasfiye kapanışı için bir genel kurul toplantısı yapılır ve sonuçlar yasal olarak ilan edilir.
5. **Şirketin Kapanışı:** Tasfiye kapanışının ardından şirketin ticaret sicilinden silinmesi sağlanır.

[Liquidation judiciaire d'une société](#)

Basitleştirilmiş Tasfiye (Liquidation simplifiée)

Belirli koşulları sağlayan küçük şirketler için tasfiye süreci basitleştirilmiş bir şekilde uygulanabilir. Bu koşullar:

- Şirketin yalnızca bir çalışanı olması,
- Yıllık brüt gelirinin belirli bir eşiği aşmaması,
- Gayrimenkul varlıklarının bulunmaması.

Bu tür şirketler için tasfiye süreci genellikle daha hızlı ve daha az bürokratik olur. Ancak, her halükarda tasfiye yöneticisinin atanması ve belirli yasal bildirimlerin yapılması gereklidir.

Liquidation simplifiée d'une société

1.1.3. Firma Sorgulama

Fransa ile ticari faaliyet bulunacak firmaların, faaliyet öncesi Fransa'daki firma ve firma yetkilisini doğrulaması önemlidir.

Fransa'da her şirketin SIREN (şirketin benzersiz kimlik numarası) ve SIRET (şirketin her birimi ve şubesi için tanımlanan kayıt numarası) numaraları bulunmaktadır. Açık kaynaklardan şirketlerin SIREN ve SIRET numaraları kullanılarak sorgulama yapılması mümkündür. Söz konusu kaynaklar ücretsiz olarak şirketin hâlihazırda aktif ya da pasif olduğu, şirket yöneticilerinin kimler olduğu, şirket adresinin neresi olduğu, şirketin sermaye yapısı gibi hususları içeren kısıtlı bilgileri ücretsiz bir şekilde paylaşmaktadır. Yine aynı kaynaklardan şirketlerin geçmiş dönem bilançolarına erişmek de mümkündür. Şirketlere ilişkin Kbis (bir ticari şirketin Ticaret ve Şirketler Siciline –RCS- kaydını onaylayan belge), Statu (şirket ana sözleşmesi) gibi detaylı belgelere söz konusu kaynaklardan ücret ödeyerek erişmek de mümkündür.

Kurulu şirketlere ilişkin bilgi alabilmek ve şirket kuruluşuna dair prosedürler hakkında daha detaylı bilgiye ulaşabilmek amacıyla başvurulabilecek bazı internet adresleri aşağıda sunulmaktadır:

- <https://annuaire-entreprises.data.gouv.fr/>
- <https://www.infogreffe.fr/>
- <https://www.pappers.fr/>
- <https://www.societe.com/>
- <https://entreprises.lefigaro.fr/>
- <https://www.legalstart.fr/>

1.2. Vergi Uygulamaları

1.2.1. Fransa Vergi Sistemi

Fransa'da kurumlar vergisi (impôt sur les sociétés- IS), yalnızca Fransa'da yürütülen faaliyetlerden elde edilen kazançlar üzerinden uygulanır. Bu ilke, Fransa'da faaliyet gösteren yabancı şirketler için de geçerlidir. Yurtdışında elde edilen gelirler, Fransa'da vergiye tabi değildir. Ancak, bir şirketin yönetimi fiilen Fransa'da yürütülüyorsa, bu durumda tüm kazançlar Fransa'da vergilendirilebilir. Bu durum, Fransız Vergi Kanunu'nun 209. maddesinin I. fıkrasında belirtilmiştir. Fransa'da kurulu bir şirketten hisse alarak Fransa pazarına girmek isteyen yatırımcıların yaptıkları işlemin şekline göre vergi oranları değişebilmektedir. ²

Fransa'da bir şirketin sermayesini artırarak hisse alımı yapılması durumunda, yatırımcının yaptığı nakit katkılar ve bu katkılar karşılığında elde ettiği hisseler, doğrudan bir vergiye tabi değildir. Ancak, bu tür işlemler belirli kayıt ücretleri veya damga vergilerine tabi olabilmektedir. Bu nedenle,

² https://www.legifrance.gouv.fr/codes/article_lc/LEGIARTI000042909650/2020-12-31

yatırımcıların işlem yapmadan önce ilgili yerel vergi dairelerinden veya uzman danışmanlardan bilgi alması önerilmektedir.

Fransa'da, Fransız şirketleri tarafından yurtdışında ikamet eden hissedarlara ödenen temettüler, genel olarak %12,8 oranında stopaj vergisine tabidir. Ancak, Fransa'nın çifte vergilendirmeyi önleme anlaşmaları kapsamında, belirli ülkelerle yapılan anlaşmalar doğrultusunda stopaj oranları düşürülebilir. Ayrıca, AB Ana Ortaklık-Yan Kuruluş Direktifi kapsamında, belirli şartları sağlayan AB üyesi ülkelerdeki ana şirketlere yapılan temettü ödemeleri bu vergiden muaf tutulabilir.³

Fransa'daki başlıca vergi kalemleri:⁴

1. **Gelir Vergisi:** Kurumlar Vergisi, Gelir Vergisi, Sosyal Güvenlik Katkısı, İşverenler Tarafından Ücretlerin Toplam Tutarı Üzerinden Ödenecek Vergi ve Katkı Payları
2. **Harcamalar Üzerinden Alınan Vergiler:** KDV, Mal ve Hizmetler Üzerinden Alınan Diğer Vergiler (enerji, içecek, sigara, çevreyi kirleten faaliyetler, dijital alanda faaliyet gösteren büyük şirketler tarafından sağlanan belirli hizmetler, kara taşıtlarından alınan vergiler)
3. **Varlıklar Üzerinden Alınan Vergiler:** Kayıt Ücretleri, Damga Vergisi, Emlak Vergisi, Tüzel Kişiler Tarafından Sahip Olunan Binaların Piyasa Değeri Üzerinden Alınan Vergi
4. **Doğrudan Yerel Vergiler:** Yerleşik Mülkler İçin Emlak Vergisi, İşlenmemiş Araziler İçin Emlak Vergisi, Belediye Vergisi ve Boş Evlerin Vergilendirilmesi, Bölgesel Ekonomik Katkı, Ağ Şirketlerine Sabit Oranlı Vergi, Şehir Planlaması Vergisi, Diğer Yerel Vergiler (evsel atık toplama, özel ekipman, sel taşkın önleme vb)

Kurumlar vergisi

Kurumlar vergisi (L'impôt sur les sociétés-IS) esas olarak belirli şirketlerin ve tüzel kişiliklerin karları ile ilgilidir. 2016 yılına kadar %33,3 seviyesinde olan kurumlar vergisi oranı, 2018 Mali Yasası (Loi des finances 2018) kapsamında %25'e düşürülmüştür. %25 standart bir orandır ve özel hüküm bulunmayan hallerde, Genel Vergi Kanunu'nun 219'uncu maddesinin I'inci fıkrası hükümlerine göre belirlenmektedir. KOBİ niteliğinde olup cirosu 7,6 milyon Avronun altında olan ve belli şartları taşıyan şirketler 42.500 Avroluk ilk dilimde %15 vergiye tabidir.

Fransa'da kurulan ülkemiz menşeli şirketler, Fransa'daki kazançları üzerinden vergilendirilmektedir.

<https://www.impots.gouv.fr/international-professionnel/impot-sur-les-societes>

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/article_lc/LEGIARTI000046868562/2023-02-10

<https://www.impots.gouv.fr/international-professionnel/tax-obligations-businesses-without-permanent-establishment-france>

³ <https://www.impots.gouv.fr/international-particulier/mes-dividendes>

⁴ chrome-

extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://www.impots.gouv.fr/sites/default/files/media/3_Documentation/brochures/brochure_de_la_fiscalite_francaise_2023.pdf

Gelir Vergisi

Gelir vergisi gelir seviyelerine göre farklılık göstermekte ve vergilendirilecek miktar her sene yeniden belirlenmektedir. Ayrıca hanede bulunan kişi sayısı da ödenecek vergi miktarında belirleyici bir rol oynamaktadır. 2025 yılı için gelir vergisi 11.497 Avroya kadar %0 olmakla birlikte artan gelire göre %11, %30, %41 ve %45 (180.294 Avro üzeri) oranlarda vergi alınmaktadır.

<https://www.service-public.fr/particuliers/vosdroits/F1419>

Özel Tüketim Vergileri

Fransa'da özel tüketim vergileri (accises), belirli ürün kategorileri üzerinde uygulanmakta olup AB direktifleri doğrultusunda asgari vergilendirme seviyeleri belirlenmiştir. Ancak, üye ülkeler bu asgari seviyelerin üzerinde ulusal düzenlemeler yapabilmektedir. Fransa'da özel tüketim vergileri, özellikle alkol, tütün ürünleri ve enerji ürünleri üzerinde yoğunlaşmaktadır.

1.2.2. Fransa'daki Şirketlerin Kurumlar Vergisi Dışında Ödemesi Gereken Vergiler

Katma Değer Vergisi (KDV)

Fransa'da KDV, tüketim üzerinden alınan bir vergidir ve çoğu mal ve hizmetin satışında uygulanır. Vergi, satıcı tarafından toplanarak Fransız Vergi İdaresi'ne (DGFiP) iletilir. Fransa'da standart KDV oranı %20'dir ve bu oran dünyadaki en yüksek KDV oranları arasında yer almaktadır.

Standart %20 KDV, piyasadaki ürün ve hizmetlerin çoğunda uygulanmakta olup kimi ürünler indirimli orana tabidir. Bu anlamda %10 yolcu taşımacılığı, restoran hizmetleri (alkollü içecekler hariç), ev tadilatları, otel konaklamaları, bazı tarım ürünleri; %5,5 indirimli oran, temel gıda ürünleri, kişisel hijyen ürünleri, engellilere yönelik ekipman ve hizmetler, kitaplar kültürel etkinlikler, gaz ve elektrik abonmanlıkları, bazı sanat eserlerinin ithalatı vb. uygulanmaktadır. %2,1'lik özel KDV oranı ise sosyal güvenlik tarafından geri ödenebilen ilaçlar, kasaplık ve şarküteri amaçlı canlı hayvanların satışı, televizyon lisans ücretleri, bazı gösteriler, basın vb. için kullanılmaktadır.

Fransa'da KDV mükellefi olan işletmelerin, Fransız KDV numarası (numéro de TVA intracommunautaire) alması ve düzenli olarak KDV beyannamesi vermesi gerekmektedir. KDV'nin doğru şekilde hesaplanmaması veya beyan edilmemesi durumunda ciddi cezalar uygulanabilir.

KDV beyannamesi, satışlardan tahsil edilen KDV ile alışlarda ödenen KDV arasındaki farkı gösterir. Eğer alışlarda ödenen KDV, satışlardan tahsil edilenden fazla ise, işletme bu farkı iade olarak talep edebilir veya sonraki dönemlerde mahsup edebilir.

<https://www.impots.gouv.fr/international-professionnel/tva>

<https://entreprendre.service-public.fr/vosdroits/N13445>

Gümrük Vergisi

Gümrük vergisi, yalnızca mallar Fransız topraklarına girdiğinde bir kez tahsil edilebilmektedir. Fransa'ya giriş yapan mallar AB içinde serbestçe dolaşabilmektedir. Bilindiği üzere Türkiye ile AB arasında 01.01.1996 tarihinde oluşturulan Gümrük Birliği çerçevesinde sanayi malları ve işlenmiş tarım ürünleri karşılıklı olarak gümrük vergisinden muaftır. Mal istatistiği beyanı

(Déclaration d'échanges de biens-DEB) ya da sadece istatistiki amaçlarla hizmetlerde ticaret beyanı (Déclaration européenne de services-DES) verilmesi dışında özel bir şey yapılması gerekmemektedir.

<https://www.douane.gouv.fr/service-en-ligne/tarif-douanier-communautaire-et-national-rita>

Emlak Vergisi

Fransa'da emlak vergisi hem bireyler hem de şirketler için geçerli olup, mülkün türüne ve kullanım amacına göre değişiklik gösterebilir. Şirketler açısından, emlak vergisi genellikle kurumlar vergisinden mahsup edilebilir. Ancak, bu mahsup işlemi belirli şartlara ve sınırlamalara tabidir.

Diğer Vergiler

Bazı ticari faaliyetler (örneğin, kirlenmeye neden olanlar) ve belirli bölgelerdeki şirketler (örneğin, Ile de France/Paris bölgesi için özel vergi) için ek yerel vergiler uygulanabilmektedir.

<https://www.collectivites-locales.gouv.fr/finances-locales/liste-des-taxes-et-impots-directs-locaux>

1.2.3. Yabancı Yatırımcılar İçin Tek Vergi Temas Noktası

Fransız vergi makamlarınca, yabancı yatırımcılara yatırım projelerinin vergilendirilmesi konusunda rehberlik etmek, yardım etmek ve bilgi vermek için “Tax4business” isimli özel bir birim oluşturulmuştur.

“Tax4business” vergi sistemindeki belirsizlikleri gidermeye yönelik ve yatırımcıların vergi kurallarını yorumlamasına yardımcı olmak amacıyla yazılı yanıtlar vermektedir. Söz konusu birim ile aşağıda belirtilen elektronik posta adresinden iletişime geçilebilmektedir.

Eposta: tax4business@dgfip.finances.gouv.fr

Web : <https://www.impots.gouv.fr/international-professionnel/tax4business>

Fransa'daki vergi işlemlerinin yapıldığı internet sitesi: <https://www.impots.gouv.fr>

1.2.4. Fransa'da Vergi Beyannamesi

Fransa'da üç farklı beyan seçeneği mevcuttur. Bunlar, standart beyanname, basitleştirilmiş beyanname (küçük şirketler için) ve gelişmiş beyan şeklinde belirlenmiştir. Şirketlerin yasal yapıları ve büyüklüklerine göre verecekleri beyanname çeşidi değişmektedir. Şirketin büyüklüğü bilanço toplamı, ciro ve çalışan sayısı gibi kriterlere göre belirlenmektedir. Raporlamalar yılda bir kez yapılmaktadır. Ancak, borsaya kote olmuş şirketler için üç ayda bir raporlama yapılması gerekmektedir.

Fransa'da yerleşik tüm şirketlerin Fransa'daki faaliyetlerinden elde ettikleri gelirler Fransa'da kurumlar vergisine tabidir. 2018 Mali Yasası (Loi de finances 2018) kapsamında, kurumlar vergisi oranı kademeli olarak %33,3'ten %25'e düşürülmüştür. Bu oran, 2022 itibarıyla tüm şirketler için geçerli hale gelmiştir

Fransız Ticaret Kanunu L.123-12 maddesinde öngörüldüğü üzere, tüm şirketlerin senelik hesap kapama işlemlerini bilanço, gelir hesabı ve ekleri ile birlikte bildirmesi zorunludur.

31 Aralık 2013 tarihinden bu yana, tüzel kişiliklerin yıllık bilançolarını (*bilan et compte de résultat*) basitleştirilmiş bir şekilde ibraz etmeleri mümkündür. Bu uygulama, küçük ve orta ölçekli işletmelerin muhasebe yükünü hafifletmeyi amaçlamaktadır.

Fransa'da basitleştirilmiş vergi beyannamesi düzenleyen tüzel kişilerin, "Basitleştirilmiş Muhasebe"den yararlanmaları da mümkündür. Bu bağlamda, hazine işlemlerinin muhasebesinde yalnızca gelirlerin ve harcamaların sene sonunda toplanması yeterli olmaktadır.

1 Ocak 2014'ten bu yana, vergi idarelerinden onaylatmak ve hazırlığın "Fichier des Ecritures Comptables FEC" formatında olması kaydıyla, firmaların muhasebesini elektronik ortamda tutmalarına izin verilmiştir. FEC, şirketlerin tüm muhasebe kayıtlarını içeren ve vergi denetimlerinde kullanılan standart bir dosya formatıdır.

1.3. Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi

Aynı gelirin hem Fransa'da hem de yararlanıcının kendi ülkesinde vergilendirilmemesini sağlamak için Fransa, 120'den fazla ülkeyle vergi anlaşmaları imzalamıştır. Ülkemizle Fransa arasındaki "Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması" 18 Şubat 1987 tarihinde imzalanmış ve 1 Temmuz 1989 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bu anlaşma, her iki ülkede de vergiye tabi olan gelir türleri için vergilendirme yetkisini düzenlemekte ve çifte vergilendirmeyi önlemeye yönelik hükümler içermektedir.

Fransa'da, çifte vergilendirme sorunlarının çözümü için "Karşılıklı Anlaşma Prosedürü" (Procédure amiable) uygulanmaktadır. Bu prosedür, vergi mükelleflerinin çifte vergilendirme durumlarında ilgili vergi idareleri arasında çözüm aramalarına olanak tanınmaktadır.⁵

1.4. Fransa Pazarına Giren Yeni Şirketler

Fransa'da yeni şirketlere, kuruldukları alana bağlı olarak beş ila yedi yıl arasında kurumlar vergisinden muafiyet verilebilmektedir. Yeni kurulan şirketler ayrıca, kurumsal mülkiyet katkısından (CFE) ve/veya emlak vergisinden (iki ila beş yıl) ve de işletme katma değeri katkısından (CVAE) muaf tutulabilmektedir.

İnovatif yeni şirketler (JEI'ler-jeunes entreprises innovantes): Araştırma ve geliştirmeye (AR-GE) yatırım yapan yeni bir şirket, genç yenilikçi şirket (JEI), genç üniversite şirketi (JEU) veya genç büyüme şirketi (JEC) statüsüne sahiptir. Vergi ve sosyal güvenlik muafiyetlerinden faydalanabilmektedir.

<https://entreprendre.service-public.fr/vosdroits/F31188>

Araştırma Vergi Kredisi: Araştırma veya inovasyonla ilgili harcama yapan şirketler, 100 milyon Avroya kadar olan araştırma harcamalarının %30'u ve 100 milyon Avro üzerindeki harcamalarının %5'i değerinde vergi kredisi alabilirler.

⁵ <https://www.impots.gouv.fr/international-particulier/mutual-agreement-procedure>

Fransa'nın araştırma vergisi kredisi (crédit d'impôt recherche-CIR), maliyetlerin gerçekleştiği yıl ve takip eden üç mali yıl için şirketler tarafından ödenen vergiye mahsup edilmektedir. Mahsup edilemeyen fazlalıklar ise şirkete vergi iadesi olarak ödenmektedir.

<https://entreprendre.service-public.fr/vosdroits/F23533>

İnovatif Vergi Kredisi: KOBİ'ler yeni ürünlerin prototiplerini veya pilot versiyonlarını tasarlamak ve/veya inşa etmek için yaptıkları harcamalarının, maksimum 400.000 Avroya kadar olmak üzere, %20'sini vergi kredisi olarak alabilirler.

Fransa'nın inovasyon vergisi kredisi (*crédit d'impôt innovation - CII*), kurumlar vergisine karşı mahsup edilmekte, bu mümkün değilse, indirim olarak şirkete ödenmektedir.

<https://entreprendre.service-public.fr/vosdroits/F35494>

Sinema Vergi Kredisi : Fransa'daki kurumlar vergisine tabi olan sinema ve görsel-işitsel prodüksiyon şirketleri (kurgu, belgeseller, animasyonlar vb.), belirli koşullar altında, sinematografik eserlerin çekimi ve yapımındaki harcamalarının % 25'i veya % 30'u oranında vergi kredisi alabilmektedirler. Bu vergi kredisi, kurumlar vergisine karşı mahsup edilmekte ve olabilecek fazlalıklar şirkete geri ödenmektedir.

<https://entreprendre.service-public.fr/vosdroits/R18876>

Video Oyunları Geliştiricilerine Verilen Vergi İndirimi : Fransa'da video oyunu geliştiren şirketlere verilen bir vergi teşviğidir. Bu vergi kredisi, oyun geliştirme sürecindeki harcamaların bir kısmını geri almayı sağlayarak, Fransa'daki oyun endüstrisinin büyümesini teşvik etmeyi amaçlamaktadır.

<https://www.economie.gouv.fr/entreprises/credit-impot-jeux-video#>

Rekabet Edebilirlik ve İstihdam Vergi Kredisi (CICE): Fransa'nın Mayotte adasında geçerli olan bu vergi kredisi, 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren doğrudan sosyal güvenlik primlerinde indirim getiren bir yapı kazanmıştır.

<https://entreprendre.service-public.fr/vosdroits/F31326>

1.5. Sosyal Güvenlik Uygulamaları

Emeklilik reformu çalışmaları kapsamında emeklilik yaşı 1 Eylül 2023'ten itibaren 64'e çıkarılmıştır (evvelce 62). Ancak bu değişiklik 2030 yılında yürürlüğe girecektir. 2023'te yapılan reformla, tam emekli maaşı alabilmek için gerekli sigorta primi süresi 43 yıla çıkarılmıştır ve bu değişiklik 2027'de uygulanmaya başlanacaktır. Haftalık çalışma süresi 35 saattir. Yıllık izin süresi 5 haftadır. Sosyal sigorta primleri, işveren ve çalışan arasında paylaştırılır. 2022 verilerine göre, çalışanların sosyal sigorta primleri toplamı maaşlarının yaklaşık %20 ila %23'ü arasında değişmektedir. İşverenin payı ise ortalama %45 civarındadır. Ancak, bu oranlar brüt maaşın belirli tavanlara kadar olan kısmı için geçerlidir ve maaş arttıkça oranlar düşebilir.

Fransız sosyal güvenlik sistemi (La Sécurité Sociale) 5'e ayrılmıştır :

- Ulusal Sağlık Sigortası Fonu (CNAM) tarafından yönetilen sağlık, annelik, babalık, sakatlık ve ölüm şubesi;
- Ulusal Sağlık Sigortası Fonu (CNAM) tarafından yönetilen iş kazaları ve meslek hastalıkları şubesi;
- Ulusal yaşlılık sigortası fonu (CNAV) tarafından yönetilen yaşlılık şubesi;
- Ulusal aile yardımı fonu (CNAF) tarafından yönetilen aile şubesi;
- Sosyal Güvenlik Kurumları Merkez Ajansı (ACOSS) tarafından yönetilen, katkı ve tahsilat şubesi. Bu şubenin altında ayrıca, işveren katkı paylarını ve sosyal güvenlik katkı paylarını toplayan URSSAF yer almaktadır.

<https://www.welcometofrance.com/fiche/fiche-synthese-le-systeme-de-securite-sociale-francais>

Fransa'da çalışanlar ve aileleri, birçok avantajı olan Fransız sosyal koruma sisteminden yararlanmaktadır.

Bu hizmetler aşağıda sıralanmaktadır:

- Sağlık, analık, babalık, maluliyet ve ölüm sigortası;
- İş kazası ve meslek hastalığı sigortası;
- Emeklilik sigortası;
- Aile yardımları;
- İşsizlik sigortası.

Fransa'da çalışma hayatı ve sosyal güvenlik ile ilgili detaylı bilginin, T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Fransa Temsilciliklerinden temin edilmesi mümkündür.

<https://www.csqb.gov.tr/digm/contents/calismahayatiulkekunyeleri/fransa/>

<https://www.csqb.gov.tr/digm/contents/iletisim/yurtdisi-teskilati/>

2. Potansiyel Yatırım Alanları

Fransız yatırım teşvik ajansı Business France, Fransa'nın güçlü ve rekabetçi avantajlara sahip olduğu sektörleri, yabancı yatırımcılar için cazip fırsatlar sunduğu alanlar olarak belirlemektedir. Fransa, 2025 itibarıyla otomotiv, havacılık, sağlık, biyoteknoloji, gıda sanayi, bilgi ve iletişim teknolojileri, yenilenebilir enerji, lojistik ve finansal hizmetler gibi stratejik sektörlerde yabancı yatırımcılar için cazip fırsatlar sunmaktadır. Hükümetin "France 2030" programı kapsamında, yeşil hidrojen üretimi, sanayinin karbonsuzlaştırılması, elektrikli ve hibrit araç üretimi, biyofarmasötik ürünler geliştirme ve sürdürülebilir gıda sistemleri gibi alanlara odaklanılmıştır. Bu program, Fransa'nın Avrupa'da karbon nötr bir ekonomi olma hedefini desteklemektedir.

Sanayi sektöründe Türkiye'nin güçlü rekabet avantajları sunduğu ürün grupları arasında, hazır giyim, otomotiv, plastik ve kimyasallar, mobilya, petrol ürünleri ve demir-çelik ürünleri bulunmaktadır. Tarım sektöründe ise kuru meyve, özellikle yaş ve dondurulmuş gıda ürünleri, Fransa pazarında önemli bir talep görmekte ve bu ürünler, Fransa'nın ürün çeşitliliğine değerli katkılar sağlamaktadır. Bu sektörlerde Türkiye'nin güçlü ihracat kapasitesi sertifika gereklilikleri yerine getirilen ürünlerde, Fransa'da pazar fırsatları yaratmaktadır.

Diğer taraftan, Ticaret Bakanlığı tarafından yayımlanan ikili ticarete potansiyel arz eden ürünler listesi, Fransa'ya ihracat yapılabilecek birçok farklı alanı ortaya koymaktadır. Bu ürünler arasında, otomotiv ana ve yan sanayi (HS 8708, 4011), ilaç sanayi (HS 3004), elektrikli makineler ve kablolar

(HS 8544, 85.04), mobilya ve oturma mobilyaları (diğer mobilyalar ve aksam parçaları, HS 9403, 9401), altın mücevherat (HS 7113) ve hazır giyim (HS 6204) gibi sektörler yer almaktadır.⁶

Fransa, dijitalleşme, eğitim ve seyahat gibi sektörlerde güçlü bir hizmet tüketicisidir. Özellikle yenilenebilir enerji, çevre, turizm, sağlık, altyapı gibi sektörlerde işbirliği ve karşılıklı yatırımlar için önemli fırsatlar bulunmaktadır. Havacılık, gıda ürünleri, ilaç, yenilenebilir enerji teknolojileri, mikroelektronik, lojistik ve sağlık ekipmanları gibi çeşitli sektörlerde yenilikçi ürünler ihraç etmek isteyen firmalar için fırsatlar sunulmaktadır.

Yüksek potansiyelli sektörler arasında; çağrı merkezi kurulumu, telekomünikasyon, bilgi ve iletişim teknolojisi, biyoteknoloji, e-ticaret, e-mobilite, ileri imalat teknolojileri, akıllı şehirler ve ekoloji de bulunmaktadır. Bunun dışında otomobil yedek parçası, mobilya, inşaat malzemeleri, tasarım-tekstil, mücevherat, yüksek teknoloji gibi sektörlerde de yatırımlar yapılabileceği değerlendirilmektedir.

3. Diğer Hususlar

Fransa'nın AB, ISO ve DTÖ üyelikleri çerçevesinde, Türkiye ile AB arasında tesis edilen Gümrük Birliği anlaşması, Fransa'ya yapılan ihracatın teknik engellerle karşılaşma olasılığını azaltmaktadır. Türkiye, bu kapsamda teknik mevzuat uyum yükümlülüklerini yerine getirerek, ülkemizde üretilen ve piyasaya arz edilen ürünlerin AB ürün güvenliği mevzuatına uygunluğunu sağlamaktadır. Bu durum, Türkiye'den yapılan ihracatın Fransa pazarında teknik engellerle karşılaşma ihtimalini, diğer ülkelere kıyasla daha düşük hale getirmektedir.

AB'ye üye ülkeler, Fransa pazarında serbestçe ticaret yapabilmektedir. Ayrıca, Avrupa Ekonomik Alanı ülkeleri de bu avantajlardan yararlanmaktadır. Türkiye'nin AB ile olan Gümrük Birliği Anlaşması ve bu anlaşmanın sonucu olarak gerçekleştirdiği teknik mevzuat uyum faaliyetleri neticesinde, Türk ürünleri AB standartlarına uygun hale gelmektedir. Bunun yanı sıra, Türkiye'nin kalite, fiyat ve teslimat süresi açısından avantajlı olması, Türk ürünlerinin Fransa pazarında rekabet gücünü artırmaktadır.

Fransa, AB ile uyumlu hareket etse de zaman zaman AB düzenlemelerini daha katı bir şekilde yorumlamakta ve AB'nin henüz mevzuat önermediği alanlarda da kendi düzenlemelerini hayata geçirebilmektedir. Özellikle çevre konuları ve karbon emisyonunun azaltılması gibi politikalar, Fransa'nın öncülük ettiği alanlar arasında yer almaktadır.

Fransız alıcılar, yenilikçi ürünlere açık olsalar da, yeni tedarikçilere temkinli yaklaşmaktadırlar ve genellikle bilinen yerel tedarikçilere bağlı kalmayı tercih etmektedirler. Bu durum, yeni tedarikçilerin pazara girmesini zorlaştırırsa da, Fransa'da rekabet ortamı oldukça güçlüdür ve çoğu sektörde yerel ortaklarla işbirliği yapma imkanı bulunmaktadır. Türk şirketlerinin, Fransa pazarına giriş yaparken tanıtım ve pazarlama faaliyetlerine önem vermeleri, başarı şanslarını artıracaktır.

Fransa, fuarların ülkesidir; gıda, tekstil, ulaşım, turizm, otelcilik, mobilya, otomotiv ve savunma sektörleri gibi çok geniş bir yelpazede yılda 1000'den fazla fuar düzenlenmektedir. Fransa pazarına girişte bu fuarlara katılmak, yeni iş bağlantıları kurmak ve sektördeki yenilikleri yakından takip edebilmek için kritik bir fırsat sunmaktadır.

⁶ <https://ticaret.gov.tr/yurtdisi-teskilati/avrupa/fransa/potansiyel-urun-matrisleri>

Çalışma ve oturma izinlerinin verilmesinde Fransa, sıkı kurallar uygulayan ülkeler arasında yer almaktadır. Bu nedenle, Fransa'da faaliyet göstermeyi planlayan Türk firmalarının, ilgili izin süreçlerini dikkatle takip etmeleri gerekmektedir.

B. YABANCI YATIRIM MEVZUATI VE YATIRIM TEŞVİKLERİ

1. Yabancı Yatırımlara İlişkin Ülke Mevzuatı

1.1. Genel

Fransa, yasaların büyük ölçüde kodifiye edildiği bir medeni hukuk ülkesidir. Kanunlar, genellikle yazılı mevzuat (kanunlar ve yönetmelikler) şeklinde düzenlenmiştir. Bununla birlikte, özellikle idare hukuku alanında, Conseil d'État (Danıştay) tarafından geliştirilen içtihatlar önemli bir rol oynamaktadır. Yargıçlar, yasaları yorumlayarak uygulamada rehberlik ederler; ancak yeni yasalar oluşturmazlar. Yargı, Fransa'da var olan diğer erklerden (yürütme ve yasama erkleri) bağımsızdır. Fransa'da yargı sistemi, iki ana kola ayrılmıştır:

- Yargı kolu (ordre judiciaire): Medeni ve ceza hukukuna ilişkin uyuşmazlıkları çözen mahkemeleri kapsar. Bu kolun en yüksek mahkemesi, Cour de cassation (Yargıtay) olup, medeni, ticari, sosyal ve ceza davalarına ilişkin nihai temyiz merciidir.
- İdari yargı kolu (ordre administratif): Kamu idaresi ile bireyler arasındaki uyuşmazlıkları çözer. Bu kolun en yüksek mahkemesi, Conseil d'État (Danıştay) olup, aynı zamanda yürütme organına hukuki danışmanlık da yapar.

Her iki yargı kolu da çok kademeli bir yapıya sahiptir:

- Yargı kolu: İlk derece mahkemeleri (tribunaux judiciaires), istinaf mahkemeleri (cours d'appel) ve Cour de cassation.
- İdari yargı kolu: İlk derece idare mahkemeleri (tribunaux administratifs), bölgesel idare temyiz mahkemeleri (cours administratives d'appel) ve Conseil d'État.

1.2. Yabancı Sermayeye Yönelik Kısıtlamalar

1.2.1. Genel Bakış

Fransa'da yabancı yatırımlar, genel olarak serbesttir ve Fransız Para ve Finans Kanunu Madde L. 151-1'e göre kısıtlamalar yoktur. Ancak, Fransız ulusal çıkarlarını korumak amacıyla, belirli sektörlerde yapılacak yabancı yatırımların önceden Fransa Ekonomi Bakanlığı (Ekonomi, Finans ve Endüstriyel ve Dijital Egemenlik Bakanlığı) tarafından incelenmesi ve onaylanması gerekmektedir. Bu kısıtlamalar, özellikle kamu düzenini, kamu güvenliğini veya ulusal savunma çıkarlarını tehdit edebilecek stratejik ve "hassas" sektörleri kapsamaktadır.⁷⁸

⁷⁸ https://www.legifrance.gouv.fr/codes/article_lc/LEGIARTI000038589686/

8 chrome-

extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://www.tresor.economie.gouv.fr/Institutionnel/Niveau2/Pages/f149e66d-6df2-4726-a594-3d95409d7a46/files/1a3cce3f-e420-4b8a-b98f-c5bb5c98c772

1.2.2. İnceleme Kriterleri

Fransa Ekonomi Bakanlığı, yabancı sermayeye yapılacak yatırımları yalnızca aşağıdaki üç koşulun aynı anda sağlanması durumunda incelemeye alır:

i. Yatırımcının Sahiplik Zincirinde Yabancı Bir Unsur Bulunması

- Yatırımcı, doğrudan veya dolaylı olarak, Fransa dışındaki bir gerçek ya da tüzel kişi tarafından kontrol ediliyorsa bu koşul sağlanmış olur.
- AB/AEA dışı menşeli yatırımlar için bu kriter daha katı şekilde yorumlanır.

ii. Kontrol veya Belirli Hisse Eşiklerinin Aşılması

- Hedef şirket üzerinde kontrolün ele geçirilmesi (örneğin, yönetim organlarını atama gücü),
- Hedef şirketin bir iş kolunun tamamı veya bir kısmının satın alınması,
- Hedef şirketteki oy haklarının %25'inin aşılması (sadece AB/AEA dışı yatırımcılar için geçerli) söz konusu olduğunda bu ikinci koşul sağlanmış olur.

iii. Hedef Şirketin Stratejik Faaliyetlerde Bulunması

- Yatırımın hedefindeki Fransız şirket, Para ve Finans Kanunu R.151-3 maddesinde belirtilen sektörlerden birinde faaliyet gösteriyorsa (örneğin savunma, enerji, sağlık, veri barındırma, yapay zekâ, biyoteknoloji, siber güvenlik) ve bu faaliyetler kamu düzeni, kamu güvenliği veya ulusal savunma açısından kritik görülüyorsa, bu üçüncü koşul da sağlanmış olur.

1.2.3. Ön İzne Tabi Sektörler

Fransa'da yabancı yatırımlar, özellikle aşağıdaki sektörlerde kamu düzenini, kamu güvenliğini ve ulusal savunma çıkarlarını etkileme potansiyeline sahip olduğu için önceden Fransa Ekonomi Bakanlığı iznine tabidir:

- Enerji, su, telekomünikasyon, ulaştırma, sağlık ve savunma sanayi gibi stratejik altyapı ve hizmetler.
- Uzay operasyonları, siber güvenlik, veri barındırma, yapay zekâ, robotik, katmanlı imalat, yarı iletkenler, kuantum teknolojileri, biyoteknolojiler ve enerji depolama gibi kritik teknolojiler.
- Düşük karbonlu enerji üretim teknolojileri (örneğin, rüzgâr, güneş, hidro ve nükleer enerji).
- Fotonik alanındaki araştırma ve geliştirme faaliyetleri.
- Kritik hammaddelerin çıkarılması, işlenmesi ve geri dönüşümü.
- Cezaevi güvenliği ile ilgili faaliyetler.
- Fransa'da kayıtlı yabancı kuruluşların şubeleri veya ticari işletmeleri.

Bu sektörlerde faaliyet gösteren Fransız şirketlerine yönelik yatırımlar, özellikle AB/AEA dışı yatırımcılar tarafından gerçekleştirildiğinde, önceden izin alınması gerekmektedir.

1.2.4. Oy Hakkı Eşiğı ve Kontrol Kriterleri

2020 yılında geçici olarak uygulamaya konulan ve 2024 yılı itibarıyla kalıcı hale getirilen düzenlemelere göre:

- AB/AEA dışı yatırımcıların, borsada işlem gören bir Fransız şirketin oy haklarının %10'unu aşması durumunda, yatırım önceden izne tabidir. Bu eşik, daha önce %25 olarak uygulanmaktaydı.
- Ayrıca, yabancı yatırımcıların, Fransa'da kayıtlı bir şirketin kontrolünü ele geçirmesi veya bir iş kolunun tamamını ya da bir kısmını satın alması durumunda da önceden izin alınması gerekmektedir.

1.2.5. Bildirim Yükümlülükleri

Yatırımcıların, aşağıdaki durumlarda Fransız otoritelerine bildirimde bulunmaları gerekmektedir:

- %10 veya daha fazla hisse veya oy hakkı satın alındığında, yatırımcılar Fransa Merkez Bankası'na istatistiki amaçla beyanda bulunmak zorundadır.
- Toplam 1,5 milyon Avroyu aşan yatırımlar veya sermaye ya da oy haklarının üçte birinin satın alınması durumunda, yatırımcılar Ekonomi, Finans ve Endüstriyel ve Dijital Egemenlik Bakanlığı Maliye ve Ekonomik Politika Genel Müdürlüğü'ne idari bildirimde bulunmalıdır.
- 15 milyon Avro'yu aşan doğrudan yatırımlar (Fransa'da mukim olmayan bir kişi tarafından gerçekleştirilen veya bir Fransız mukimi tarafından yurtdışında gerçekleştirilen yatırımlar), 20 iş günü içinde Fransız Merkez Bankası'na bildirilmelidir.

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/article_lc/LEGIARTI000038589686/

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/section_lc/LEGITEXT000006072026/LEGISCTA000006140476/

<https://www.tresor.economie.gouv.fr/Articles/2023/12/29/renforcement-du-controle-des-investissements-etrangers-en-france>

<https://www.banque-france.fr/statistiques/balance-des-paiements-et-statistiques-bancaires-internationales/les-investissements-directs>

1.2.6. Yabancıların Gayrimenkul Edinmeleri

Fransa'da yabancı yatırımcıların gayrimenkul edinmeleri genel olarak serbesttir. Yabancı sermayeli şirketler, ticari ve/veya sınai amaçla arsa ve taşınmaz mülk edinme hakkına sahiptir. Bu tür gayrimenkul işlemleri, noter aracılığıyla gerçekleştirilmektedir ve tapu işlemleri Fransız hukukuna tabidir.

Yabancı yatırımcılar, belirli koşulların sağlanması durumunda gayrimenkul yatırımları için çeşitli kamu desteklerinden de faydalanabilmektedir. Özellikle bölgesel kalkınmayı teşvik etmeyi amaçlayan programlar kapsamında gayrimenkul yatırımları desteklenebilmektedir.

Fransa'da gayrimenkul ediniminde sık başvuru alan yöntemlerden biri de leasing uygulamasıdır. Bu yöntemde şirketler, ön ödeme yapmaksızın mülkü uzun vadeli kira (lease) sözleşmesi ile kullanabilir ve belirli bir süre sonunda mülkiyeti devralabilirler. Leasing sözleşmeleri genellikle 10 ile 20 yıl arasında düzenlenir ve kira ödemeleri vergiden düşülebilir giderler arasında sayılır.

Yerel yönetimler ile iş birliği içinde çalışan kamu kurumları ve mali kuruluşlar, yatırımcı şirketleri leasing süreci ve finansman olanakları konusunda yönlendirebilmekte ve yatırımın hayata geçirilmesine katkı sağlayabilmektedir. Bu bağlamda, yabancı yatırımcıların yerel yetkililerle doğrudan temasa geçmeleri tavsiye edilmektedir.

<https://www.notaires.fr/fr/immobilier-fiscalite/achat-et-vente-cas-particuliers/l%E2%80%99achat-en-france-par-un-non-resident#toc-anchor-1>

<https://www.notre-notaire.fr/sujets/immobilier/familles/achat-et-vente/posts/notaire-achat-en-france-par-non-resident>

1.2.7. Yabancı Sermayeli Şirketlere Uygulanan Ayrımcılıklar

Fransa’da yatırım yapan yabancı sermayeli şirketler için genel olarak sistematik bir ayrımcılık söz konusu değildir. Fransız mevzuatı, “territorialité” (toprak esaslı hukuk) ilkesi doğrultusunda, Fransa’da faaliyet gösteren tüm firmalara – menşesine bakılmaksızın – aynı kuralları uygular. Ancak, şirket sahipleri ve çalışanlarının Fransa’da uzun süreli ikamet etmeleri veya çalışmaları durumunda bazı idari prosedürlerin yerine getirilmesi gerekmektedir.

Yabancıların Serbest Dolaşımı

Ülkeye girişte, AB vatandaşları için pasaport ya da nüfus cüzdanı yeterlidir. Diğer ülke vatandaşlarından istenilen belgeler, yasal geçerlilik taşıyan bir pasaport ve Fransa Büyükelçiliği veya konsolosluklarından alınmış geçici giriş veya oturma vizeleridir.

Vize uygulamasının olmadığı ülke vatandaşları için 90 günü aşmamak ve çalışmamak kaydıyla geçici giriş hakkı mevcuttur.

AB üyesi devletlerin vatandaşları, AB üyesi diğer devletlerden, Avrupa Ekonomik Bölgesinden veya İsviçre’den gelen ve Avrupa Topluluğu rejimine tabi olan vatandaşlar için çalışanlar ya da serbest meslek sahipleri için çalışma izni gerekmemektedir. Bu kişiler, Fransız vatandaşları ile aynı işçilik haklarına sahiptir. Bu gruba giren yabancılar ve onların bazı aile üyeleri Fransa’da da ikamet kartı olmadan ikamet edebilmektedir. Gereken tek şey geçerli bir kimlik kartı ya da pasaporttur. Topluluk sisteminde yer alan diğer yabancı vatandaşların ikamet kartı edinmesi gerekmektedir.

<http://www.diplomatie.gouv.fr/venir/visas/index.html>

2. Yatırım Teşvik Mevzuatı

Fransa yatırımcılara dönük çok çeşitli kamusal teşvikler sunmaktadır. Ancak söz konusu teşviklerin yapısı yatırıma konu olacak projenin yapısına (fiziksel yatırımın boyutu ile araştırma-geliştirme ve yenilikçilik düzeyi gibi), projenin yerine (hangi bölgede olduğu) ve projeyi üstlenen firmanın özelliklerine (yeni teknoloji firması, büyük kurumsal firma, KOBİ gibi) göre değişim arz etmektedir. Bu bağlamda, Fransa’da öne çıkan teşvik unsurları kısaca özetlenmektedir.

Kuluçka merkezleri (*Les pépinières d’entreprise*): Kuluçka merkezlerinin prensibi Fransa’da da dünyadaki örneklerine benzer bir şekilde çalışmaktadır. Buna göre, iş fikri ya da hayata geçirmek istediği bir projesi olan henüz şirketleşmemiş girişimcilere, fikirlerinin ya da projelerinin geliştirilmesi amacıyla danışmanlık, mentorluk ve proje fikri doğrulamaya yönelik hizmet süreçlerini içeren yapıları ifade etmektedir. Kuluçka merkezleri firmalara kuruluşlarını izleyen ilk yıllarda (en fazla 3 yıl) zamanla artan oranda düşük kira bedeliyle fiziksel mekân sağlamanın yanı sıra sekreteryas,

kırtasiye işlemlerinin üstlenilmesi gibi hizmetler de sunmaktadır. Kuluçka merkezleri Fransa’da girişimciliğin desteklenmesi konusunda önemli bir destek özelliğindedir.

Ticaret ve Sanayi Odaları Aracılığı ile Şirket Kuruluş Desteği: Firma kuruluşu sürecinde Ticaret ve Sanayi Odaları çeşitli hizmetleri Fransa’da Girişim (Entreprendre en France) Programı çerçevesinde bedelsiz olarak sunmaktadır. Bu bağlamda, firmanın tasarladığı proje ve üretilmesi planlanan ürün ve hizmetlere ilişkin pazar araştırması, yasal mevzuatın incelenmesi, projenin yapısına göre firmaya en uygun iş modelinin geliştirilmesi ve önerilmesi ve buna uygun çeşitli safhaları içerir bir yol haritasının çizilmesi gibi hizmetlerin yanı sıra firmanın ihtiyaç duyacağı sosyal çevre ve ağlarla tanışmasının sağlanması da desteklenmektedir. Söz konusu program kuruluştan sonraki ilk üç yıl uygulanmaktadır.

Ar-Ge Harcamaları için Vergisel Teşvikler (*Le Crédit d’Impôt Recherche-CIR*): Araştırma vergi kredisi (CIR), sektörleri veya büyüklükleri ne olursa olsun şirketlerin araştırma ve geliştirme (Ar-Ge) faaliyetleri için bir destek tedbiridir. Temel araştırma ve deneysel geliştirme giderleri yapan şirketler, bu destekten belirli koşullar altında vergilerinden düşülerek yararlanabilmektedir.

<https://entreprendre.service-public.fr/vosdroits/F23533>

Yenilikçi Genç Girişim Teşviki: Ar-Ge konusunda yatırım yapacak girişimler Genç Yenilikçi Girişim (*jeune entreprise innovante*) ve Genç Üniversite Girişimi (*jeune entreprise universitaire*) statülerinden faydalanmak suretiyle vergi ve sosyal prim muafiyetlerinden faydalanabilecektir.

<https://entreprendre.service-public.fr/vosdroits/F31188>

Bölge Bazlı Yeni Girişim Teşviki: Ülkenin belli bölgelerinde (les zones d'aide à finalité régionale-AFR) girişimde bulunulması durumunda faaliyetin ilk yıllarında çeşitli vergi muafiyetlerinden faydalanılmaktadır. İstihdamı ve ekonomik aktiviteyi nispeten geri kalmış bölgelerde canlandırmak için tasarlanmıştır.

Hak kazanmak için şirketlerin belirli koşulları karşılaması gerekmektedir :

- Yeni kurulmuş olmak,
- Endüstriyel, ticari veya zanaat faaliyetinde bulunmak,
- 31 Aralık 2027 tarihinden önce bir AFR bölgesinde kurulmuş olmak,
- Etkin bir vergi rejimine tabi olması ve kâr elde etmesi.

Bankacılık, finans ve sigortacılık faaliyetleri (komisyonculuk hariç), binaların yönetimi veya kiralanması ve deniz balıkçılığı faaliyetleri hariçtir.

Şirketin sermayesinin %50'den fazlasının başka şirketlere ait olmaması gerekir.

<https://www.economie.gouv.fr/entreprises/exonerations-impots-zones-afr-zafr>

Rekabetçilik ve İstihdam Teşviki (*Crédit d'impôt compétitivité emploi-CICE*): Rekabet Edebilirlik ve İstihdam Vergi Kredisinin (CICE) amacı, özellikle yatırım, araştırma, inovasyon, eğitim, işe alım, yeni pazar arayışları, ekolojik ve enerji dönüşümü ve işletme sermayelerini yeniden inşa etme yoluyla işletmelerin rekabet güçlerini artırmalarına yardımcı olmaktır.

CICE, işletme türüne (şahıs şirketi - yani serbest meslek sahibi - ortaklık, limited şirket vb.) veya faaliyet sektörüne (tarım, zanaat, ticaret, sanayi, hizmetler vb.) bakılmaksızın, gerçek karları üzerinden kurumlar vergisine (IS) veya gelir vergisine (IR) tabi olan, çalışanları olan tüm işletmeler için geçerlidir.

Ayrıca, belirli bölgesel planlama planları (kentsel serbest bölgeler, kırsal yenileme bölgeleri, vb.) veya iş kurma ve yeniliği teşvik etme planları (yeni şirketler, genç yenilikçi şirketler) kapsamında karları geçici olarak muaf tutulan şirketler için de geçerlidir.

Son olarak, kooperatifler ve sosyal konut kuruluşları gibi kısmen kurumlar vergisine tabi olan Fransız Genel Vergi Kanunu'nun (CGI) 207. maddesi kapsamındaki kuruluşlar da bu haktan yararlanabilmektedir. Bu kuruluşlar, kurumlar vergisine tabi faaliyete atanan çalışanları bakımından söz konusudur.

<https://www.impots.gouv.fr/actualite/credit-dimpot-competitivite-emploi-cice>

Geleceğe Yatırım Programı (Programme d'Investissements d'Avenir-PIA): 2008 yılında başlayan küresel ekonomik resesyona cevaben 2010 yılında başlatılan söz konusu program ile eğitim ve mesleki eğitimin yanı sıra yeşil enerji, havacılık, sürücüsüz araç, dijital ekonomi gibi teknolojik ve stratejik yatırımların desteklenmesi hedeflenmektedir. Çok sayıda alt alan ihtiva eden program kapsamında, Ulusal Yatırım Programı çerçevesinde belirlenmiş alanlarda proje çağrıları ile yatırımlar çeşitli hibe ve başarısızlık durumunda geri ödemesiz kredi gibi araçlarla desteklenmektedir. Halihazırda programın 4. sü uygulanmaktadır (PIA4). Mevcut programla yükseköğretim, araştırma ve inovasyona konularında kullanılmak üzere 5 yıllık süre için 20 milyar Avro bütçe ayrılmıştır.

<https://www.bpifrance.fr/nous-decouvrir/nos-partnaires/programme-dinvestissements-davenir>

İstihdam Öncesi Eğitim Programı (Action de formation préalable au recrutement-AFPR): İşverenlerin işe almayı planladıkları adayların, pozisyonun gerektirdiği becerileri edinmeleri için işe başlamadan önce eğitim almalarını sağlayan destek, özellikle belirli becerilere sahip aday bulmakta zorlanan sektörlerde ve bölgelerde işe alım süreçlerini kolaylaştırmak için etkili bir araçtır. France Travail, eğitim süresince adayın sosyal güvenliğini sağlamaktadır ve eğitim tamamlandığında, adayın işe alınması hedeflenmektedir.

<https://www.francetravail.fr/accueil/>

Yüksek Eğitimli İstihdamını Destekleme Programı (Conventions Industrielles de Formation par la Recherche-CIFRE): Yaklaşık 30 yılı aşkın süredir uygulamada olan bu program ile hem bilimsel araştırma faaliyetleri hem de doktora düzeyinde diplomalı çalışanların sayısının artırılması hedeflenmektedir. Söz konusu programa göre, kamusal bir araştırma kurumu veya laboratuvar ile işbirliği halinde firmaların bir projede doktoralı çalışan istihdamında yılda 26.400 Avro tutarına kadar hibeden faydalanabilmektedir.

<https://www.enseignementsup-recherche.gouv.fr/fr/la-convention-industrielle-de-formation-par-la-recherche-cifre-47772>

C. FRANSA'DAKİ TÜRK YATIRIMLARI

1. Önde Gelen Yatırımlar ve Sektörler Hakkında Bilgilendirme

Fransa'da faaliyette bulunan Türk firmaları, özellikle mobilya, tekstil ve giyim, ulaştırma, depolama, lojistik, kimyasal ürünler (ambalaj), otomotiv yan sanayi, cam ve seramik gereçler gibi sektörlerde faaliyet göstermektedir. Bu firmalar, ağırlıklı olarak Paris ve çevresindeki Île-de-France bölgesinde yer almakla birlikte diğer önemli faaliyet bölgeleri arasında Güney Fransa'da Marsilya, Rhône-Alpes Bölgesi'nde Lyon, Occitanie bölgesinde Toulouse ve Nouvelle Aquitaine Bölgesi'nde Bordeaux yer almaktadır.

Merkez Bankası verilerine göre, 2024 yılı itibarıyla, Türkiye'nin Fransa'daki toplam doğrudan yatırımı 92 milyon Dolar olarak kaydedilmiştir. Türk yatırımcılar, Fransa genelinde 280 firmada 1500'den fazla kişiye istihdam sağlamaktadır. Business France 2024 Yabancı Yatırım Raporu'na göre, 2024 yılında Türk firmaları Fransa'da 52 yatırım projesiyle toplam 570 kişiye istihdam sağlamıştır. Bu, Türk firmalarını Fransa'da en çok istihdam sağlayan 12. ülke yapmaktadır.

Fransa'daki Türk yatırımlarından dikkat çeken projeler arasında tarım makineleri sektöründe faaliyet gösteren TOSCANA Makine ve ilaç tasarımı alanında yazılım geliştiren Fransız-Türk girişimi MEDDENOVO bulunmaktadır. MEDDENOVO, Lyon şehrinde kurulmuştur ve ilaç sektöründeki ekosistemin zenginliği sayesinde Ar-Ge çalışmaları ve tedavisi zor hastalıklarla mücadeleye yönelik peptit makrosikliklerin potansiyelini araştırmaktadır. Ayrıca, Türk girişimi ATLASİA da sürdürülebilir kalkınma ve işletmeler için kurumsal sosyal sorumluluk yönetim platformu oluşturmak amacıyla yapay zeka ve blok zinciri teknolojileri kullanmaktadır.

Türk lojistik firmalarımız Güney Fransa'daki limanlarda yapmış oldukları yatırım ve faaliyetleriyle ikili ticari ilişkilerimizin gelişmesine önemli katkı sağlamaktadır. Fransız liman idaresiyle firmalarımızın geliştirdiği, karşılıklı güven esasına dayalı yakın ilişkiler firmalarımızın liman ve çevresindeki projelerini hızla hayata geçirilebilmesinde etkili olmaktadır. VIP Lojistik firmamız Sete limanında ofis, depo ve açık alandan oluşan yaklaşık 3000 metrekarelik tesisinde faaliyetlerini sürdürmektedir.

Hâlihazırda Sete limanı ile Yalova arasındaki Ro-Ro hattında haftada beş sefer tertiplenmektedir. Diğer taraftan, Arkas Lojistik firmamız da 30'a yakın çalışanıyla Marsilya Fos limanında yer almakta ve konteyner taşımacılığı yapmaktadır. Türk lojistik firmalarımızın Fransa limanlarındaki varlığı, ikili ticaretimizin gelişmesinde önemli bir işbirliği örneğidir.

Fransa'da faaliyet gösteren diğer önemli Türk firmaları arasında Türk Havayolları, Arçelik Beko, Vestel (elektronik eşya), Koroza (ambalaj), Otokar, Temsa ve Martur (otomotiv), Barsan Lojistik, Mars Lojistik, Orhan Holding (otomotiv), Eczacıbaşı Holding (seramik), Özler Plastik (otomotiv), Köseadağ (çit üretimi), Esteworld (sağlık turizmi) ve İlke Mozaik (mermer ve seramik) bulunmaktadır. Horoz Lojistik, yurt dışı lojistik dağıtım ağı projesi kapsamında Lyon bölgesinde Ağustos 2024'te açtığı depo ile ihracatçılarımızın özellikle e-ticaret üzerinden Fransa pazarında yer edinmelerine imkân sağlayacak bir lojistik dağıtım sistemi kurmuştur. Ağır vasıta yedek parça sektöründe ülkemizin önde gelen firması Sampa ise Fransa'daki pazar payını 2019 yılından bu yana giderek artırdığından daha büyük bir depo satın alarak yatırımlarını büyütme kararı almıştır. 2022 yılında Fransız yatırım raporuna giren Getir firması ise, değişen piyasa koşulları ve mevzuatsal zorluklar nedeniyle 2023 yılı ortasında Fransa, takip eden dönemde de bütün Avrupa ülkelerinden çekilmiştir.

Bu geniş sektör yelpazesi ve yatırımlar, Türk firmalarının Fransa pazarında önemli bir yer edinmelerine ve ikili ticaretin gelişmesine katkı sağlamaktadır.

2. Türk Yatırımcıların Karşılaştıkları Sorunlar

Çalışma ve oturma izinlerinin verilmesinde Fransa sıkı kurallar uygulayan ülkeler arasında yer almaktadır.

Fransız temsilciliklerinde yaşanan yoğunluk nedeniyle seyahatlerin erken planlanması önem arz etmekte ve vize müracaatına tüm destekleyici belgeler ilave edilerek gidilmesi önerilmektedir.

Çalışma izni hakkı, çalıştırılmak istenen işe yönelik istihdamın Fransa’da çalışma iznine sahip kişilerden karşılanamaması durumunda doğabilmektedir (örneğin; Türk restoranında aşçı, önemli bir firmada yönetici gibi). Başka bir deyişle münhal işe nitelikleri uyan ve iş başvurusunda bulunan Fransa’da çalışma iznine sahip kişilere öncelik tanınmaktadır. Fransa’da çalışma iznine sahip ve nitelikleri açık pozisyona uyan kişiler içerisinde ihtiyaç karşılanamıyorsa ülkemizden işçi getirme şansı doğabilmektedir. Ayrıca, çalışma izni ile oturma izni birbirine bağlı işlemler olup belli süreleri kapsamaktadır. (AEA üyesi ülkeler ve İsviçre vatandaşlarının çalışma iznine ihtiyacı bulunmamaktadır.)

Bu çerçevede,

<https://www.service-public.fr/particuliers/vosdroits/F2728#:~:text=L'%C3%A9tranger%2C%20qui%20entre%20en,distinct%20du%20document%20de%20s%C3%A9jour> adresinden yabancı çalışanlara yönelik çalışma izni süreçlerine erişim sağlanabilir. Eğer Türkiye’deki şirket üzerinden başvuru yapılmak istenirse ülkemizdeki işverenin <https://www.sipsi.travail.gouv.fr/auth/login> adresindeki beyan belgesini öncelikle doldurması, ardından Fransa’daki ortak/işveren tarafından <https://administration-etrangers-en-france.interieur.gouv.fr/particuliers/#/> adresinden online çalışma izni başvurusu yapılması gerekmektedir. Bu işlemlerin yanı sıra bulundukları şehirdeki sosyal güvenlik kurumu şubesiinden bir yazı alınmasına ihtiyaç bulunmaktadır.

Fransa’da 2016 yılında yürürlüğe giren “yetenek pasaportu” (passeport talent) kapsamında Fransa veya vatandaşı olunan ülkenin ekonomisine sürdürülebilir katkıda bulunma potansiyeli olan nitelikli meslek sahiplerine, aileleriyle birlikte ilk etapta 4 yıl, daha sonra yenilenebilir nitelikte çalışma ve oturma izni verilebilmektedir. Bu kapsamda, yatırım yapacak ve belli bir miktarın üzerinde proje sunan girişimciler ile bilim adamı, araştırmacı, sanatçı, müzisyen, sporcu, yazar gibi özelliği olan meslek sahiplerine istisnai uygulama yapılabilmektedir. (Fransa’da genellikle oturma izni ile çalışma izni bir arada verilmekte olup bu duruma istisna, uzun süreli turistik vize alanlar ile yalnızca senede tam zamanlı 6 ay veya tüm sene yarı zamanlı 12 aya tekabül eden sınırlı bir zaman çalışmaya hakları olan öğrenci oturma izinleridir.)

<https://www.service-public.fr/particuliers/vosdroits/F16922>

<https://france-visas.gouv.fr/en/web/france-visas/international-talents-and-economic-attractiveness>

D. FRANSA'DA DİĞER ÜLKELERİN YATIRIMLARI⁹

Siyasi çalkantılar, durgun ekonomik büyüme ve ulusal ticaret koşullarına ilişkin belirsizliklerin damga vurduğu 2024 yılında, uluslararası ticaret ve yatırım akışlarında genel bir gerileme yaşanmıştır. Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı (UNCTAD) verilerine göre¹⁰, 2024 yılında dünya genelinde yaklaşık 17.000 yeni "greenfield" yatırım projesi duyurulmuştur. Bu sayı, 2023 yılına kıyasla %13'lük bir düşüşe işaret etmektedir. Bu projelerin yaklaşık üçte biri Avrupa kıtasında gerçekleştirilmiştir. Ancak Avrupa özelinde, 2023 yılına kıyasla yeni yatırım projelerinde %23 oranında bir azalma kaydedilmiştir.

2024 yılında Fransa'daki yabancı yatırım projelerinin sayısı da %7 oranında gerilemiştir. Bu düşüşe rağmen, Fransa'daki proje sayısı son on yılın ortalamasının %25 üzerinde gerçekleşmiş; 2022 ve 2023 yıllarının ardından en yüksek üçüncü seviyeye ulaşmıştır. Pandemi sonrası toparlanma döneminin ardından bu performans, ülkenin yatırım ortamının istikrarını ve cazibesini sürdürdüğünü göstermektedir.

Yabancı şirketler, sayıca Fransa'daki işletmelerin yalnızca %0,5'ini oluştursa da, ekonominin genel performansına önemli katkılar sağlamaktadır. Fransa Ulusal İstatistik ve Ekonomik Araştırmalar Enstitüsü'nün (INSEE) verilerine göre, 2022 yılında ülkede 18.800 yabancı sermayeli işletme faaliyet göstermiştir. Bu şirketler, Fransa'daki toplam istihdamın %12,8'ini, maaş giderlerinin %17,7'sini, yatırımların %15,3'ünü ve katma değer %17,3'ünü gerçekleştirmiştir. Ayrıca, Fransa genelindeki ihracatın %28,8'i yabancı mülkiyetli şirketler tarafından yapılmış, bu şirketler aynı zamanda ülke genelindeki toplam cironun beşte birinden fazlasını üretmiştir (INSEE, 2023).

2022 yılında, Fransa'da yabancı şirketlerin iştiraklerinde istihdam edilen 2,3 milyon kişi (çalışan ve serbest meslek sahipleri dahil) bulunmaktadır. En büyük işveren grubu, yabancı iştirak çalışanlarının %21,7'sini istihdam eden Amerikan menşeli firmalar olmuştur. Onları %15 ile Alman firmalarının iştirakleri izlemiştir. İsviçre (%11,5), Hollanda (%9,9) ve Birleşik Krallık (%7,6) menşeli şirketlerin iştirakleri ise en büyük beş işveren arasında yer almıştır.

2024 yılında yabancı yatırımlar etkisiyle önümüzdeki üç yıllık süre içinde yaratılacak veya korunacak istihdam sayısı %33 azalarak 37.787 kişi olarak gerçekleşmiştir; ancak yine de bu rakam, 2017-2021 dönemindeki beş yıllık ortalamanın %25 üzerindedir. 2024 yılı itibariyle istihdamdaki azalışın temelinde, ekonomik büyümedeki değişimlere duyarlı geçici işgücü piyasasındaki düzenlemelerin etkili olduğu değerlendirilmektedir.

Fransa'nın yatırımcılar nezdindeki cazibesi devam etmektedir. 2024 yılında ülkede yatırım yapma kararı alan firmaların dörtte birinden fazlası ilk kez Fransa'ya yatırım yaparken; geri kalan firmalar, mevcut tesislerine yeniden yatırım yapmış ya da ülkede yeni yatırımlar gerçekleştirmiştir.

Ülkenin stratejik alanlarına duyulan güvenin bir diğer yansıması, zorluk yaşayan sanayi tesislerinin devralınmasındaki belirgin artıştır. Bu tür devralmalar neredeyse dört kat artarak %160 oranında yükselmiş ve 3.600'den fazla istihdamın korunmasına olanak sağlamıştır.

⁹ Doğrudan Yabancı Yatırım (Dyy) Verileri <https://en.media.businessfrance.fr/news/annual-report-foreign-investment-in-france-2024-e48f8-aba4d.html>

¹⁰ <https://unctad.org/publication/global-investment-trends-monitor-no-48>

Ar-Ge ve mühendislik yatırımları da yüksek seviyesini korumuştur. Proje sayısında bir miktar düşüş olmasına karşın, yaratılan veya korunan istihdam %9 artmıştır. Ayrıca, 2024 yılı içerisinde Fransız ve yabancı şirketler arasında 10 adet Ar-Ge ortaklığı tesis edilmiştir.

Bu güçlü performans, Fransa'nın yapısal avantajları kadar, son yıllarda hayata geçirilen reformlara da dayanmaktadır. Kurumlar vergisinin düşürülmesi, işgücü piyasasının esnekleştirilmesi ve Yeşil Sanayi Yasası (Green Industry Act) ile sanayi yatırım süreçlerinin sadeleştirilmesi, bu kapsamda öne çıkan politika önlemleridir.

Ayrıca, kamu otoritelerinin stratejik sektörlerle, yeşil dönüşüm projelerine ve iş gücü eğitimine yönelik yaklaşık 54 milyar Avroluk yatırım planı da Fransa'nın uzun vadeli ekonomik çekiciliğini artıran temel faktörlerden biridir. Business France'ın yürüttüğü ve "France 2030" planının uluslararası boyutunu temsil eden faaliyetler kapsamında, 2024 yılında duyurulan projelerin yaklaşık üçte biri, bu stratejik yatırım planı tarafından önceliklendirilen sektörlerde gerçekleşmiştir.

Yatırımların coğrafi çeşitliliği dikkat çekicidir: 2024 yılında Fransa'ya yönelik yatırımlar tüm kıtalardan gerçekleştirilmiştir. Avrupa ülkeleri, toplam projelerin yaklaşık üçte ikisini oluştururken, özellikle Almanya yeni tesis kurulumlarında ilk sırada yer almıştır. Brexit sonrasında dahi Birleşik Krallık, finans, enerji ve geri dönüşüm sektörlerinde lider konumunu sürdürmüş ve Almanya'dan daha fazla istihdam yaratmıştır.

Kuzey Amerika, proje ve istihdam sayısı açısından ikinci büyük bölge olurken, ABD Ar-Ge ve mühendislik yatırımlarında başı çekmiştir. ABD kaynaklı projeler, toplam Ar-Ge ve mühendislik yatırımlarının yaklaşık üçte birini oluşturmuştur. Çin, salgın sonrası en yüksek yatırım kararını alarak 56 projeye ilk 10 yatırımcı arasında yer almıştır. Türkiye ve Tunus'tan gelen yatırımlar da kayda değerdir; Türkiye 52, Tunus ise 18 proje ile yatırımlar bağlamında öne çıkmıştır.

10-11 Şubat 2025 tarihlerinde Paris'te düzenlenen Yapay Zekâ Eylem Zirvesi kapsamında, Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron tarafından hem Fransız hem de yabancı özel sektörün önde gelen aktörlerinden toplam 109 milyar Avro tutarında yatırım duyurulmuştur. Fransa'nın küresel yapay zekâ ekosisteminin merkezinde yer alması, ülkenin mevcut ekonomik cazibesinin önemli bir göstergesidir ve gelecekteki yatırım çekiciliği açısından da kilit bir rol oynayacaktır.

Bölgesel Dağılım ve Kırsal Etki:

2024 yılında yapılan yatırımlar, Fransa genelinde dengeli bir bölgesel kalkınmaya katkı sağlamıştır. Özellikle Hauts-de-France, Normandie, Grand Est, Bourgogne-Franche-Comté ve Centre-Val de Loire bölgeleri, ekonomik ağırlıklarının üzerinde yatırım çekmiştir.

- Bourgogne-Franche-Comté, Hauts-de-France ve Centre-Val de Loire, en fazla istihdam yaratan bölgeler olmuştur.
- Nüfusu 20.000'in altında olan belediyeler, tüm yatırımların neredeyse yarısını, sanayi yatırımlarının ise %60'ını almıştır. Bu durum, yatırımların sadece büyük şehir merkezlerinde değil, kırsal ve orta ölçekli yerleşim yerlerinde de önemli bir etki yarattığını göstermektedir.

Sektörel Öne Çıkan Alanlar:

- **Metal işleme ve otomotiv:** Bu sektörlerdeki yatırımların yarısı, Hauts-de-France, Grand Est ve Bourgogne-Franche-Comté bölgelerine yönelmiştir.
- **Makine ve stratejik elektronik:** En fazla yatırım Auvergne-Rhône-Alpes bölgesinde gerçekleşmiştir.
- **Havacılık, denizcilik ve demiryolu:** Bu yatırımlar güneybatıdaki dört bölgeye odaklanmıştır.
- **Tarım-gıda sektörü:** En çok yatırımı çeken bölgeler Hauts-de-France, Occitanie ve Atlantik kıyıları (özellikle Bretagne) olmuştur.

Sanayi ve Enerji Öncelikleri:

- Yatırımların %44'ü sanayi projeleri, istihdamın ise yaklaşık yarısı üretim sektöründe gerçekleşmiştir.
- Üretime yönelik yatırımların üçte ikisi, mevcut tesislerde dijitalleşme ve karbon ayak izini azaltma amacıyla yapılan yeniden yatırımlar olmuştur.
- Enerji dönüşümü, 2024 sanayi yatırımlarının ana eksenidir. Enerji kaynakları da giderek daha fazla yatırım almıştır.
- En dikkat çekici projelerden biri, Grand Est bölgesinde HoloSolis adlı Avrupa konsorsiyumunun 850 milyon Avroluk güneş paneli üretim tesisi yatırımudur.

Sanayi Bölgeleri ve Hazır Tesisler:

“France 2030” planı kapsamında geliştirilen sanayi bölgeleri, hazır üretim alanları ve yeniden sanayileşme politikaları, bölgesel yatırımları da artırmaktadır. Bu sayede Fransa’nın, çevre dostu ve teknoloji odaklı ekonomik dönüşüm süreci ivme kazanmaktadır.

2024 Yılına İlişkin Önemli Rakamlar

Fransa dünyanın pek çok farklı ülkesinden yatırım çeken bir ülke olmakla birlikte aynı zamanda yatırımcı bir ülkedir. Yatırım rejimi itibarıyla dünyadaki en az kısıtlayıcı rejimler arasında yer alan Fransa’ya 2024 yılında, önümüzdeki üç yıl içinde 37.787 istihdam yaratacak veya mevcut istihdamı koruyacak 1688 yabancı yatırım kararı alınmıştır. Bu yatırımlar içinde Fransa’ya ilk kez yabancı yatırım gerçekleştirenlerin oranı %28’dir. Yatırımların %64’ü Avrupalı şirketler tarafından yapılmıştır.

2024 yılında Fransa’ya en fazla yatırım yapan 10 ülke ABD, Almanya, Birleşik Krallık, Hollanda, İtalya, İsviçre, Kanada, Belçika, Danimarka ve Çin’dir. Türkiye 52 yatırım projesi ve 570 istihdam sayısı ile 12. sırada yer almaktadır.

2024 yılında Fransa’da ;

- En çok yatırım alan ilk faaliyet alanı ; 465 adet üretim projesi, 365 adet perakende yatırım projesi ve 301 adet yönetim merkezi projesi şeklindedir. Ar-Ge projeleri kapsamında 147 yatırım kararı alınmıştır.
- En fazla yatırım alan 5 iş sektörü ; toptan ve perakende ticaret (331 proje, 4979 istihdam), danışmanlık ve iş hizmetleri (148 proje, 4939 istihdam) lişim teknolojileri hizmetleri (139 proje, 3042 istihdam), enerji ve geri dönüşüm (95 proje, 2108 istihdam), otomotiv sanayi (87 proje, 2765 istihdam)

- Doğrudan yabancı yatırımların %47'si ve üretim projelerinin %60'ı, 20.000'den az nüfusa sahip belediyelerde gerçekleşmiştir.

Yabancı Yatırımların Fransa'nın 2030 Vizyonuna Katkısı

Yabancı şirketler, "Fransa 2030" planı doğrultusunda stratejik sektörlerle yatırım yapmaya devam etmektedir. Yapılan yatırımlar, Fransa'nın ulusal ekonomisini dönüştürmeye, özellikle karbonsuzlaşma, yapay zeka ve gelecek teknolojileri alanlarında katkı sağlamaktadır.

2024 yılı itibariyle yabancı yatırım kararlarının %56'sı hizmet sektörlerine yönelmiştir ve bu yatırımlar istihdamın %53'ünü yaratmıştır. Yatırımların büyük kısmı perakende, danışmanlık, iş hizmetleri, IT hizmetleri ve enerji/geri dönüşüm gibi sektörlerle yapılmıştır. Özellikle enerji ve geri dönüşüm sektörü, bir yılda %10 oranında büyümüştür, bu da bu sektöre duyulan güveni göstermektedir.

Sanayi sektörü, projelerin %44'ünü ve istihdamın %47'sini çekmiştir. Yatırımlar özellikle sağlık sektörü, medikal ekipman ve cihazlar, ilaç ve biyoteknoloji gibi alanlara odaklanmıştır. Otomotiv endüstrisi, elektrikli araçlar ve bataryaların büyümesiyle önemli bir yatırım çekmiştir. Örneğin, İtalyan üretici Iveco Group, Annonay (Auvergne-Rhône-Alpes bölgesi)'nde elektrikli otobüs üretimi ve batarya montaj hattı kurmayı planlamaktadır. Güney Koreli Enchem grubu, batarya üretimi için Hauts de France bölgesindeki Vallée de la Batterie'de elektrolit üretim birimi kurmayı seçmiştir.

Yabancı yatırımlar ayrıca, Fransa'nın karbonsuzlaşma sürecine katkı sağlamaktadır. 2024 yılında, karbon emisyonlarını azaltmayı hedefleyen yatırımlar, özellikle metal işleme sektöründe yoğunlaşmış ve bu sektör, bir yıl içinde %25 oranında büyümüştür. Ayrıca, Marcegaglia gibi büyük gruplar, Provence-Alpes-Côte d'Azur bölgesinde düşük karbonlu çelik üretimi için 600 milyon Avroluk yatırım yapmıştır.

2024 Yılında Fransa'ya En Fazla Yatırım Yapan Ülkeler

Sıra	Ülke	2024		Pay	
		Proje Sayısı	İstihdam	Proje Sayısı	İstihdam
1	Amerika Birleşik Devletleri	252	7283	%15	%19
2	Almanya	232	4432	%14	%12
3	Birleşik Krallık	152	4843	%9	%13
4	Hollanda	122	1283	%7	%3
5	İtalya	117	2735	%7	%7
6	İsviçre	85	1133	%5	%3
7	Kanada	84	2173	%5	%6
8	Belçika	84	1275	%5	%3
9	Danimarka	74	1146	%4	%3
10	Çin (Hong Kong dahil)	56	1378	%3	%4
11	İspanya	56	112	%3	%3
12	Türkiye	52	570	%3	%2
13	Japonya	51	1645	%3	%4
14	İsveç	43	851	%3	%2
15	İrlanda	28	768	%2	%2
16	Lüksemburg	22	284	%1	%1
17	Tunus	18	240	%1	%1
18	Meksika	16	471	%1	%1
19	Hindistan	15	490	%1	%1
20	Norveç	14	298	%1	%1
21	Avrupa (Avrupalı İşletmeler Konsorsiyumu)	9	1532	%1	%4
22	Avusturya	9	159	%1	%0,4
23	Güney Kore	9	143	%1	%0,4

Kaynak: Business France 2024 Fransa Yabancı Yatırım Raporu

Fransa’da 2024 Yılı İtibariyle İş Sektörlerine Göre Projelerin ve İstihdamın Dağılımı

	2024		Pay	
	Proje Sayısı	İstihdam	Proje Sayısı	İstihdam
Toptan ve Perakende Satış	331	4979	%20	%13
Danışmanlık vb Hizmetler	148	4939	%9	%13
Bilişim	139	3042	%8	%8
Enerji ve Geri Dönüşüm	95	2108	%6	%6
Otomativ Sanayi	87	2765	%5	%7
Tarım ve Gıda	79	2069	%5	%5
Toplu Taşıma, Depolama	76	2299	%5	%6
Metalden Ürünler	71	2754	%4	%7
Tıbbi ekipman ve cihazlar	62	969	%4	%3
Makineler ve Mekanik Ekipmanlar	58	806	%3	%2
Elektrik ve Bilişim Techizatları	57	1825	%3	%5
Bardak, Seramik, Mineraller, Ahşap, Kâğıt	56	866	%3	%2
İnşaat	54	559	%3	%1
Kimya, Plastikler	51	578	%3	%2
Havacılık, denizcilik ve demiryolu ekipmanları	48	2149	%3	%6
Spor ve Hobiler	45	470	%3	%1
Sigorta ve Sermaye Hizmetleri	38	812	%2	%2
İlaçlar ve Biyoteknolojiler	36	605	%2	%2
Otel, Turizm ve Restoran	31	738	%2	%2
Ev Aletleri	30	600	%2	-%2
Tekstil ve Aksesuarlar	21	384	%1	%1
Elektronik Bileşenler	18	415	%1	%1
Diğerleri Hizmetler	17	307	%1	%1
Parfümler, Makyaj Malzemeleri	13	113	%1	%0,3
Eğitim ve Formasyonlar	8	84	%0,5	%0,2
Medya, Basın	7	163	%0,4	%0,4
Emlak	4	55	%0,2	%0,1
Tüketici elektroniği	3	160	%0,2	%0,4
Kiralama Hizmetleri	3	125	%0,2	%0,3
Telekom ve İnternet Firmaları	2	49	%0,1	%01
Genel Toplam	1688	37787	%100	100%

Kaynak: Business France 2024 Fransa Yabancı Yatırım Raporu

E. YATIRIMCILAR İÇİN YARARLI BİLGİLER

Ekonomi, Finans, Sanayi ve Dijital Egemenlik Bakanlığı Bakanlığı, Hazine Genel Müdürlüğü
<https://www.tresor.economie.gouv.fr/services-aux-entreprises/investissements-et-rangers-en-france>

Invest in France

<https://investinfrance.fr/>

Fransa Yatırım Ajansı

<https://www.businessfrance.fr/en/home>

La French Tech

<https://lafrenchtech.gouv.fr/>

Welcome to France

<https://www.welcometofrance.com/>

Girişimciler İçin Bilgi Sistemi

<https://www.economie.gouv.fr/entreprises>

Sanayi ve Ticaret Odaları'nın Devlet Yardımları Konulu Sitesi

<https://les-aides.fr/>

KOBİ'lere yönelik destekler

https://les-aides.fr/focus/bZZq/les-aides-pour-le-financement-du-developpement-des-pme.html?lien_externe_oui=Oui

Kamu Yatırım Bankası BPI France

<https://www.bpifrance.fr/>

Fransa Ekonomisi

<https://www.insee.fr/en/accueil>

Fransa'daki Yabancı Yatırımlar Hakkında Karar (29/12/2023 tarihli resmi Gazete):

<https://www.legifrance.gouv.fr/jorf/id/JORFTEXT000048706234>

Bölgesel Yatırım ve Kalkınma Ajansları :

- Ile-de-France : <https://www.chooseparisregion.org/>
- Auvergne-Rhône-Alpes : <https://www.auvergnerhonealpes-entreprises.fr/>
Lyon: <https://www.aderly.fr/>
- Nouvelle-Aquitaine : <https://www.invest-in-nouvelle-aquitaine.fr/>
- Bourgogne-Franche-Comté : <https://aer-bfc.com/>
- Occitanie : <https://www.invest-in-occitanie.com/>
- Provence-Alpes-Côte d'Azur : <https://www.risingsud.fr/>
- Grand-Est : <https://international.grandestdeveloppement.fr/>
- Hauts-de-France : <https://www.nordfranceinvest.com/>
- Centre - Val de Loire : <https://www.devup-centrevaldeloire.fr/invest-in-loire-valley-region/>
- Pays de la Loire : <https://www.business-solutions-atlantic-france.com/>
- Normandie : <https://adnormandie.fr/rejoignez-nous-en-normandie/>
- Bretagne : <https://www.invest-in-bretagne.org/#>
- Provence Promotion : <https://www.investinprovence.com/>